

۲۰۲۰ شو

پایه دوازدهم
رشته ریاضی و تجربی

۱۰۰٪
امتحان
نهایی

عربی ۳

محمدعلی تابان فر، هاله کریمی

درسنامه کامل با بررسی خط به خط کتاب درسی

بانک سوالات تشریحی به سبک جدید امتحانات نهایی

آزمون‌های شبیه‌ساز + آزمون پیش‌بینی ماز از امتحان نهایی

پاسخنامه بارم‌بندی شده برای یادگیری نحوه نمره گرفتن در امتحان

دوپینگ فوری شب امتحان، پادکست واژگان و خلاصه صوتی درس

• الفبای ترجمه و درس صفر (مرور مباحث مهم پایه دهم و یازدهم)

۲۰شو

عربی ۳

عنوان: بیست‌شو عربی ۳ (ویژه دانش‌آموزان پایه دوازدهم رشته ریاضی و تجربی | مؤلف: محمدعلی تابان‌فر، هاله کریمی | موضوع: آموزش متوسطه ۲ | مشخصات ظاهری: ۲۴۰ص، مصور ۲۹×۲۲ سم، جدول | شابک: ۸-۲۵-۸۴۸۱-۶۲۲-۹۷۸ | وضعیت فهرست‌نویسی: قیپای مختصر | مشخصات نشر: تهران، موسسه هونام پرتوآندیشان ماز، ۱۴۰۲ | شماره کتاب‌شناسی ملی: ۶۷۲۳۴۰۱

عنوان

بیست‌شو عربی ۳

ناشر

مؤلفان

مدیر تألیف

نظارت بر تولید محتوا

ویراستاران علمی

ویراستاران فنی

طراح جلد و فرم اول

طراح لای‌اوت

صفحه‌آرا

نوبت چاپ

تیراژ

شابک

قیمت

۳۴۶۰۰۰ تومان

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به «گروه آموزشی ماز» است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق چاپ و برداشت تمام یا قسمتی از اثر را بدون مجوز کتبی از انتشارات ندارد و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

www.biomaze.ir

www.digimaze.org

مقدمه ناشر

داستان برمی‌گردد به سال‌ها پیش! همه چیز از اونجا شروع شد که توی دوران کنکور خودم، به هر کی ساعت مطالعه‌ام توی روز رو می‌گفتم، کسی حرفمو باور نمی‌کرد.

توی اون دوران، من واقعاً روزانه ۵ تا ۶ ساعت درس می‌خوندم؛ اما به‌خاطر ترازهای بالایی که توی آزمون‌ها داشتم، کسی باورش نمی‌شد و همه فکر می‌کردن روزی ۱۲ ساعت درس می‌خونم. اون موقع‌ها، خودمو آدم باهوشی تصور نمی‌کردم؛ پس همیشه تصورم این بود که فرق من با بقیه، توی یک چیز دیگه‌ست و اونم نحوه درست درس خوندن. خیلی از بچه‌ها زیاد درس می‌خونن، اما درست درس نمی‌خونن!

زمان گذشت و گذشت تا با آدمایی مثل خودم آشنا شدم. اونا هم تونسته بودن با ساعت مطالعه معقول، نتایج خیلی خوبی بگیرن! حوالی سال ۹۴ بود، هنوز از کنکورمون اون قدر زیاد نگذشته بود که ماجراهای اون روزا یادمون بره. با توجه به همون روش مطالعه درست، یک کتاب تألیف کردیم؛ ولی نه پول داشتیم و نه مجوز نشر! این شد که توی خیابان انقلاب تهران از یک انتشارات به انتشارات دیگه می‌رفتیم و ازشون می‌خواستیم کتابمون رو چاپ کنن. اون روزا خیلی سختی کشیدیم؛ اما در آخر، انتشارات گاج، نمونه کتاب ما رو دید، از محتواس استقبال کرد و نهایتاً کتاب ما توی گاج چاپ شد. قابل باور نبود؛ اما اون کتاب توی همون سال اول چاپ، تبدیل به پرفروش‌ترین کتاب کمک آموزشی ایران شد.

حوالی سال ۹۷ بود که مثل بازیکن‌های فوتبال، با یک قرارداد بهتر جابه‌جا شدیم و همکاریمون با انتشارات خیلی سبز آغاز شد. اونجا هم تمام کتاب‌هایی که تألیف کردیم، توی زمان خودش، پرچمدار بازار آموزش ایران شدن.

تو تمام این سال‌ها روی محصولات آموزشی آنلاین خودمون توی سایت ماز تمرکز کردیم و امروز، دیگه محصولات آموزشی ماز رو همه توی ایران استفاده می‌کنن و با ماز آشنا هستن. توی مسیر آموزش آنلاین، به چیزی که می‌خواستیم رسیدیم و حالا نوبت اینه که تو فضای نشر، اونم توی نشر خودمون به چیزی که می‌خواهیم برسیم.

مطمئنم که اهمیت و تأثیر مطالعه کتاب‌های ماز هم دیر یا زود بر همگان معلوم میشه و فرق تویی که زودتر از بقیه این کتاب رو می‌خونی، این خواهد بود که می‌تونی توی ماراتون کنکور، به‌خوبی از رقیب‌های خودت جلو بزنی. قدر این کتاب رو بدون و ارزش نهایت استفاده رو ببر که حاصل سال‌ها تجربه و کار در بالاترین سطح فضای آموزش کشور هست.

دکتر سید آرمان موسوی‌زاده
مدیرعامل گروه آموزشی ماز

@biomaze

biomaze

biomaze.ir

مقدمه مؤلف

سلام به همه برویجه‌های گل ایران

وقتی حدود دو سال پیش استارت تألیف رو زدیم، امید داشتیم بالأخره این روز برسه. «مَضَى الزَّمانُ وَ قَلْبِي يَقُولُ إِنَّكَ آتِي» خوشبختانه رسیدیم به نوشتن این مقدمه و الاّ تم داری اینو می‌خونی، با همه وجود آرزو داریم عالی باشی و آماده برای کسب موفقیت تو این مرحله از زندگی؛ و اما بعد ... با بیست شو، واقعاً بیست شو! چرا اینو می‌گم؟! صرفاً به ادعا و بازی با کلمات نیست! بیا ببین چیکار کردیم برات؛ بعد ببین می‌شه بیست نشد؟! بخش‌های این کتاب به ترتیب عبارتند از: درس صفر، درس‌های کتاب به ترتیب از یک تا چهار (که هر درسی قسمت‌های جزئی تری داره که پایین تر گفتیم)، بانک سؤالات تشریحی به همراه پاسخ‌نامه، نمونه سؤال نوبت اول و دوم، دوپینگ و الفبای ترجمه.

درس صفر: این بخش مربوط می‌شه به همه چیزهایی که از پایه هفتم تا یازدهم توی نهایی دوازدهم از شون سؤال می‌آدا سعی کردیم چیز اضافه نیاریم که بیخودی وقتت گرفته بشه! تمرین هم گذاشتیم که بتونی خودتو محک بزنی! پس اگه توی عربی صفری، از درس صفر شروع کن!

تو هر درس از کتاب دوازدهم، قسمت‌های زیر رو داریم:

واژه‌نامه: واژه‌نامه کتاب درسی رو آوریم، همه واژگان دشواری که توی متن درس و تمرین و پاورقی و ... بوده، جمع آوری شده! با خوندن این دو قسمت عملاً همه واژگان جدید هر درس برات مرور می‌شه! (+پادکست) **ترجمه درس:** متن درس به دو صورت تحت‌اللفظی (کلمه‌به‌کلمه) و روان ترجمه شده! نکات خاص ترجمه‌ای و قواعدی رو هر جا لازم بوده، ذیل عبارت توضیح دادیم، کلمات دارای وزن خاص و محل اعرابی کلمات رو هم هر جا که لازم بوده، براتون آوردیم.

واژگان مترادف و متضاد و مفرد: همه مترادف‌ها، متضادها و جمع و مفردهای موجود تو اون درس، در جدول‌هایی برای شما ارائه شده! (+پادکست) **قواعد:** برای قسمت قواعد، اول به گپ‌نامه گذاشتیم و توش گفتیم که توی این درس چه خبره و چه چیزایی می‌آد و توی نهایی چقدر بارم داره. بعد به نمودار نیم‌نگاه داریم که با سرفصل‌های اون قاعده آشنا بشی. در ادامه، قواعد رو بخش‌به‌بخش توضیح دادیم و برای هر قسمت هم به تمرین جدا آوردیم! (+پادکست) **خودآزمایی و تمرین درس:** این قسمت‌ها هم کاملاً حل و ترجمه شده! هر جا لازم بوده، کلمات دارای وزن خاص و محل اعرابی کلمات هم مشخص شده!

ترتیب مباحثی رو که داخل هر درس اومده، توی نمودار ابتدای هر درس برات آوریم! نقشی‌راه کاملاً تو دستان شماست! قسمت **سؤالات امتحانی** هم که دیگه نگم برات... همه سؤالات امتحان نهایی رو از سال ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۲ آوریم؛ هر جا لازم بوده، سؤال تألیفی هم اضافه کردیم. سعی شده همه تیپ‌های سؤالاتی که از هر درس می‌آد رو پوشش بدیم. توی پاسخ‌نامه هم تلاش کردیم نکات مربوط به حل هر سؤال گفته بشه که دیگه حسابی جامع باشه! چند نمونه سؤال نوبت اول و دوم که دیگه نمک کتابه! نمی‌شه نباشه! و اما کارای ویژه‌ای که حالا حالاها مثلشو پیدا نمی‌کنی!

پادکست: بخش واژگان این کتاب پادکست داره! یعنی واژگان درس، واژگان دشواری که از کلّ اون درس استخراج شده، مترادف و متضادها و جمع و مفردها، همگی توی یک پادکست برای هر درس موجوده! اهمیت واژگان که دیگه نیاز به توضیح نداره و می‌دونی که پادکست چقدر می‌تونه کمکت کنه تو جمع‌بندی و استفاده از وقتایی که نمی‌تونی کتاب بخونی، ولی می‌تونی چیزی گوش بدی مثل زمان رفت‌وآمد، توی اتوبوس، مترو و همچنین خلاصه قواعد هر درس رو هم به صورت یک پادکست برات آماده کردیم! **دوپینگ:** توی این قسمت به چکیده خیلی جمع‌وجور از قواعد هر درس آوریم! می‌تونی برای جمع‌بندی ازش استفاده کنی! علاوه بر اون، چندتا مطلب جامع که نیاز بوده به دید کلی و گسترده (واید) ازش داشته باشی، اومده! **محل اعرابی، تقسیمات اسم و تقسیمات فعل** رو اینجا برات آوردیم. این مال اون روزای آخره که بخوای خودتو به محک بزنی و ببینی چیا رو نیاز داری کار کنی! در آخر بخش دوپینگ، مباحث به صورت کلی با به توضیح کوچک اومده که اگه دیدی مشکلی داری، بری توی قسمت مربوط به خودش و مطالعه کنی! **الفبای ترجمه:** این فصل، ویژه‌ترین فصل این کتابه! همه اون چیزی که برای ترجمه کردن تو امتحان نهایی لازم داری، توی این فصل اومده! وقتی بری سراغش، ناخودآگاه به خودت می‌گی: من چقدر دنبال این چیزای می‌گشتم ... اگه خوب بخونی و تمرین کنی، واقعاً ترجمت متحول می‌شه!

همه اینا رو بذار در کنار اینکه چندین سال تو کلاس‌های درس با شما عزیزان بودیم و تقریباً همه سؤالاتی احتمالی و نقطه‌ضعف‌ها رو شناختیم و سعی کردیم توی این کار، برای هر کدومش یک جواب و راه حل عالی ارائه بدیم. در آخر لازم می‌دونیم از همه عزیزانی که به نحوی به آماده شدن این کتاب کمک کردن، تشکر کنیم؛ جناب آقای دکتر سید آرمان موسوی‌زاده که با سخت‌کوشی و تلاشی کم‌نظیر، ماز رو به اینجا رسوندن، جناب آقای دکتر رسول خنجری که با نظرات، پیگیری‌ها و نقطه‌نظرات سازنده‌شون باعث غنای بیشتر مطالب شدن، جناب آقای علی‌رضا کاهیدوند که با صبوری، دقت‌نظر و دلسوزی، پا به پای ما اومدن تا این محتوا به اینی که هست، تبدیل بشه، و همچنین تشکر می‌کنیم از جناب آقای روح‌الله اصغری، سرکار خانم ابوالحسنی، سرکار خانم موسوی حساری و سرکار خانم رئیسی نیا که بزرگوارانه نقطه‌به‌نقطه این کتاب رو بررسی کردن و ما رو تو رسیدن به هدفمون یاری دادن. موفقیت شما توی این مرحله از زندگی، آرزوی قلبی همه ماست!

إِذَا غَامَرْتَ فِي هَدَفٍ رَمَوْهُ فَلَا تَقْنَعْ بِمَا دُونَ النَّجْوَى (هرگاه به دنبال خواسته و هدفی بودی، به کمتر از ستاره‌ها قانع نشو! (برو سراغ بهترین و بالاترین درجه!))

محمدعلی تابان‌فر، هاله‌کریبی

راه بیست‌شو

راه بیست شدن، با کتاب‌های بیست شو هموارتر است! چطور؟ چون این مجموعه کتاب با هدف بیست شدن شما در امتحانات نهایی نوشته شده‌اند و البته ویژگی‌هایی دارند که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌کنیم:

- ۱ درس‌نامه‌های جامع، کاربردی و پر نکته: با بیانی ساده، خط‌به‌خط کتاب درسی را برایتان موشکافی، بررسی و مطالب را دسته‌بندی می‌کند. ۲ بانک سؤالات تشریحی (شبیه‌ساز امتحان نهایی) چیدمان و انتخاب سؤالات این بخش بر اساس «سطوح یادگیری شیوه‌نامه بلوم» و «پوشش صددرصدی نکات احتمالی امتحان نهایی» صورت گرفته است. البته هر سؤال یارم دارد تا شما ارزش موبه‌موی انواع سؤالات را بشناسید. ۳ آزمون‌های پایانی نوبت اول و دوم: در این بخش شما با پاسخ دادن به آزمون‌های تألیفی و نهایی برگزار شده دوره‌های قبل، اندوخته‌های ذهن و دانش خودتان را محک می‌زنید و خودتان را برای ۲۰ گرفتن آماده می‌کنید. ۴ پاسخ‌نامه تشریحی: در اینجا کنار هر پاسخ، یک تگ تاکسونومی براساس سطوح یادگیری شیوه‌نامه بلوم (مصوب آموزش و پرورش) گذاشته‌ایم تا شما با سطح هر سؤال و پاسخ آن به‌خوبی آشنا شوید. این سطوح عبارت‌اند از: دانشی، کاربردی، تحلیلی، ارزیابی و قضاوت، خلاقیت و درک و فهم که در پایین صفحات بخش پاسخ‌نامه، آن‌ها را با یک علامت مشخص، برایتان در نظر گرفته‌ایم. ۵ دوپینگ فوری: این بخش خلاصه‌ای کاربردی از مهم‌ترین مطالب هر درس ارائه می‌دهد و چاره کار شما برای شب امتحان است. ۶ آزمون طلایی: در این آزمون، پیش‌بینی امتحان نهایی پیش رو توسط مؤلف انجام شده است. از آن به راحتی نگذرید. حتماً یکبار آن را از خودتان امتحان بگیرید و سپس با کمک راهنمای تصحیح این آزمون، اشکالات خود را مرور کنید. ۷ پادکست جمع‌بندی: درضمن با گوش دادن به پادکست جمع‌بندی این درس، می‌توانید راحت و آسوده مطالب مهم را به ذهن بسپارید. برای این منظور، رمزینهای را که مشخص کرده‌ایم، اسکن کنید.

معرفی دیجی‌ماز

ما تو دیجی‌ماز این زمینه رو براتون فراهم کردیم تا از تجربه مطالعه کتاب الکترونیکی لذت ببرید. تو دیجی‌ماز، همه کتاب‌هاتو، حتی کتاب‌های درسیتو، یک‌جا و در یک اپلیکیشن کنار هم داری و همه‌جا می‌تونی با خودت ببریشون! مزیت‌های منحصر به فرد دیجی‌ماز نسبت به سایر ابزارهای مطالعه کتاب الکترونیکی:

■ امکان هایلایت کردن

همونطوری که با ماژیک فسفری توی کتاب‌های کاغذی مطالب مهم رو هایلایت می‌کنی! با این تفاوت که ماژیکت تموم نمیشه و هر وقت بخوای می‌تونی پاکش کنی!

■ امکان یادداشت گذاری توی صفحات

همونطور که گوشه کتابت نکات مهم رو می‌نویسی، اینجا هم هر چه دل تنگت می‌خواهد بنویس و نگران کم‌بودن جا هم نیستی دیگه!

■ امکان نشان‌دار کردن صفحات برای مرور مجدد

دوست‌داری قبل امتحانت، سریع صفحات مهم رو مرور کنی؟ دیگه نگران نباش. صفحات مهم رو علامت بزن و خیلی سریع مرورشون کن!

■ امکان خط کشیدن و ترسیم آزاد

علاوه بر هایلایت کردن، دوست‌داری زیر کلمه‌های مهم هم خط بکشی؟ مشکلی نیست. توی دیجی‌ماز هم این امکانو داری! تازه خودکارتم چند رنگه و تموم نمیشه!

■ پاک کردن (یادداشت‌ها، خط‌کشی‌ها و هایلایت‌ها)

احساس می‌کنی کتابت خیلی شلوغ شده؟ یا چیزی رو نوشتی و می‌خوای پاکش کنی؟ بازم مشکلی نیست؛ هر چیزی که بخوای رو خیلی راحت می‌تونی پاک کنی! اثری هم ازش نمی‌مونه!!

■ ذخیره کردن تمامی تغییرات بعد از هر بار استفاده از کتاب

نگرانی که یه موقع نوشته‌ها، هایلایت و یادداشت‌ها توی کتاب گم بشن؟؟ نگران اینم نباش! توی دیجی‌ماز همه چیز ذخیره میشه و توی سیستم باقی می‌مونه!

■ امکان انتقال به صفحات مورد نظر از طریق فهرست مطالب

موقع خوندن pdf کتاب‌ها انگشتت درد می‌گیره و حوصله اسکرول کردن نداری؟ دوست‌داری سریع بری تو همون فصل وسط یا انتهای کتاب؟ واسه اینم مشکل نداری!! هر جای کتاب که باشی می‌تونی فهرست رو باز کنی و فقط با یه کلیک بری توی صفحه مورد نظرت!!

■ امکان جست‌وجوی کلمات

از اون دسته آدم‌هایی هستی که دوست داری ترکیبی بخونی و یه کلمه رو سرچ کنی و تمام مطالب مرتبط باهاش رو پیدا کنی؟؟ بازم مشکلی نداری! هر چی که بخوای توی دیجی‌ماز به فارسی یا انگلیسی می‌تونی سرچ کنی و پیدا کنی!

■ وضعیت نایت مود (night mode)

نور گوشی یا تبلت چشمتو اذیت میکنه؟ بازم مشکلی نداری!! کافیه دیجی‌ماز رو بذاری روی حالت نایت مود!

■ هر کتاب رو فقط یک بار تهیه می‌کنی!

تا حالا شده یه کتابی رو تهیه کنی بعد ببینی آپدیت جدیدش اومده و مجبور شی یه هزینه مجدد کنی تا تهیه‌اش کنی؟؟ دیگه این دغدغه رو نداشته باش! حتی اگه کتاب‌های دیجی‌ماز ۱۰۰ بار هم آپدیت بشن، نیاز به هزینه مجدد نداری و کتاب جدید برات فعال میشه!

فهرست

الدَّرْسُ الصِّفَر

مروری بر مهم‌ترین مباحث پایه دهم
و یازدهم

- بخش اول: مباحث مربوط به فعل | ۹
- بخش دوم: مباحث مربوط به اسم | ۲۳
- بخش سوم: مباحث مربوط به جمله | ۳۳

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ

الَّذِينَ وَالتَّائِبِينَ

- ترجمه درس | ۴۳
- اَعْلَمُوا | ۵۲
- التَّائِبِينَ | ۶۰
- بانک سؤالات تشریحی | ۶۵

الدَّرْسُ الثَّانِي

مَكَّةَ الْمُكَرَّمَةَ وَ الْمَدِينَةَ الْمُنَوَّرَةَ

- ترجمه درس | ۷۵
- اَعْلَمُوا | ۸۳
- التَّائِبِينَ | ۸۹
- بانک سؤالات تشریحی | ۹۶

الدَّرْسُ الثَّالِثُ

الْكُتُبُ طَعَامُ الْفِكْرِ

- ترجمه درس | ۱۰۷
- اَعْلَمُوا | ۱۱۶
- التَّائِبِينَ | ۱۲۲
- بانک سؤالات تشریحی | ۱۲۸

الدَّرْسُ الرَّابِعُ

الْفَرْزْدَقُ

- ترجمه درس | ۱۴۱
- اَعْلَمُوا | ۱۴۹
- التَّائِبِينَ | ۱۵۵
- بانک سؤالات تشریحی | ۱۶۲

آزمون‌های پایانی نوبت اول و دوم ۱۷۵

پاسخ‌نامه تشریحی

۱۸۸

دوپینگ فوری

۲۲۰

الفبای ترجمه

۲۲۶

درس صفر

دوست عزیزم!

پیش از ورود به مباحث کتاب دوازدهم، لازمه تا درباره یک مسئله مهم با هم حرف بزنیم. ازت می‌خوام فراموش نکنی که مباحث درس عربی مثل دونه‌های زنجیر به هم وصل هستند؛ بنابراین نه تنها برای یادگیری برخی از دروس دوازدهم به تسلط بر دروس دهم و یازدهم نیاز داری، بلکه توی امتحانات نهایی دوازدهم با سؤالاتی از مباحث دهم و یازدهم هم رو به رو می‌شی! علت تألیف درس صفر هم همین بوده که مهم‌ترین مباحثی که تا امروز یاد گرفتی برای به صورت کامل مرور بشه! از هر مبحث هم چند تمرین برات آورديم که بعد خوندنش خودتو تست کنی و ببینی متوجه مطلب شدی یا نه! درس صفر توی سه بخش کلی گردآوری شده:

۱) مباحث مربوط به فعل

توی این قسمت هرچی در مورد فعل تا الان خوندي، مرور کردیم!

چیزی که خیلی مهمه، تشخیص و ترجمه صحیح فعله. ترکیب این مباحث و فصل القباي ترجمه، کلاً تو رو از هر چیزی در مورد فعل، بی‌نیاز می‌کنه!

۲) مباحث مربوط به اسم

توی این قسمت همه چیزهایی رو که مربوط به اسم می‌شده، آورديم. مثل اسم‌های دارای وزن خاص و

۳) مباحث مربوط به جمله

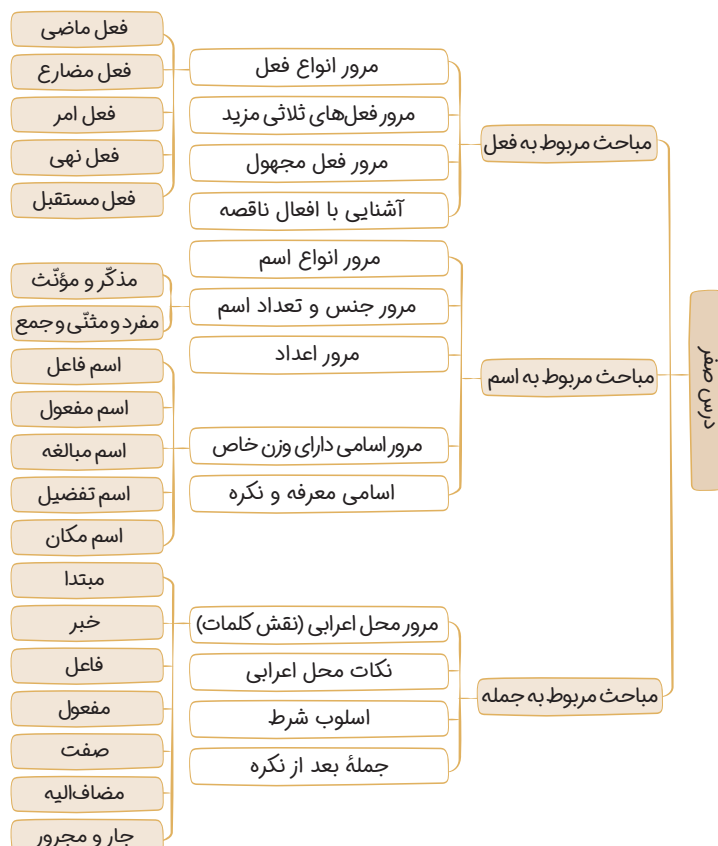
مطالبی که مربوط به یک ساختار یا بخشی در جمله می‌شده، توی این قسمت اومده! مثل محل اعرابی و

و توی هر کدام از این سه بخش، تمامی نکاتی که از سال هفتم تا یازدهم لازم بوده بدونی، آورده شده!

یه مشاوری هم بهت بدم؛ برای امتحان نهایی تو باید یک سری معلومات پایه‌ای داشته باشی و بعد اون‌ها رو توی ترجمه به کار ببری! توی این فصل بیشتر درباره اون مطالب پایه‌ای صحبت کردیم و کاربردش توی ترجمه، رفته توی فصل القباي ترجمه! پس این دو بخش، مکمل هم محسوب می‌شن!

پرو بریم که وقت کمه!

نیم‌نگاهی به کل مباحث درس صفر

بخش اول: مباحث مربوط به فعل

• مباحثی که در این قسمت می‌آید، به شرح زیر است:

۱ آشنایی با فعل‌های ماضی، مضارع، امر، نهی و مستقبل

۲ فعل‌های ثلاثی مزید

۳ فعل مجهول

۴ افعال ناقصه

در ادامه توضیحاتی دربارهٔ هریک از مباحث بالا ارائه شده و سپس تمرین‌های مربوط به هر یک آورده خواهد شد.

ساختار فعل ماضی: ریشهٔ فعل + شناسه‌های ثابتی که به انتهای حروف ریشه اضافه می‌شود.

ساختار فعل مضارع: حروف مضارعه (أتین) + ریشهٔ فعل + شناسه‌های ثابتی که به انتهای حروف ریشه اضافه می‌شود.

به دلیل همین ساختار فعل در زبان عربی، کافی‌ست شما به شناسه‌هایی که به انتهای فعل در ماضی می‌چسبند و به ابتدا و انتهای فعل در مضارع اضافه می‌شوند، مسلط باشید. هر جا این علائم دیده شود، آن کلمه به احتمال بسیار بالا فعل خواهد بود.

شخص	جنس	عدد	شمارهٔ صیغه	ضمیر منفصل	نام صیغه	ماضی	ترجمه	مضارع	ترجمه
غائب	مذکر	مفرد	۱	هُوَ	مفرد مذکر غایب	دَهَبَ	رفت (او - یک مرد)	يَذْهَبُ	می‌رود
		مثنی	۲	هُمَا	مثنی مذکر غایب	دَهَبَا	رفتند (آن‌ها - دو مرد)	يَذْهَبَانِ	می‌روند
		جمع	۳	هُمْ	جمع مذکر غایب	دَهَبُوا	رفتند (آن‌ها - چند مرد)	يَذْهَبُونَ	می‌روند
	مؤنث	مفرد	۴	هِيَ	مفرد مؤنث غایب	دَهَبَتْ	رفت (او - یک زن)	تَذْهَبُ	می‌رود
		مثنی	۵	هُمَا	مثنی مؤنث غایب	دَهَبَتَا	رفتند (آن‌ها - دو زن)	تَذْهَبَانِ	می‌روند
		جمع	۶	هُنَّ	جمع مؤنث غایب	دَهَبْنَ	رفتند (آن‌ها - چند زن)	يَذْهَبْنَ	می‌روند
مخاطب	مذکر	مفرد	۷	أَنْتَ	مفرد مذکر مخاطب	دَهَبْتَ	رفت (تو - یک مرد)	تَذْهَبُ	می‌روی
		مثنی	۸	أَنْتُمَا	مثنی مذکر مخاطب	دَهَبْتُمَا	رفتید (شما - دو مرد)	تَذْهَبَانِ	می‌روید
		جمع	۹	أَنْتُمْ	جمع مذکر مخاطب	دَهَبْتُمْ	رفتید (شما - چند مرد)	تَذْهَبُونَ	می‌روید
	مؤنث	مفرد	۱۰	أَنْتِ	مفرد مؤنث مخاطب	دَهَبْتِ	رفت (تو - یک زن)	تَذْهَبِينَ	می‌روی
		مثنی	۱۱	أَنْتُمَا	مثنی مؤنث مخاطب	دَهَبْتُمَا	رفتید (شما - دو زن)	تَذْهَبَانِ	می‌روید
		جمع	۱۲	أَنْتُنَّ	جمع مؤنث مخاطب	دَهَبْتُنَّ	رفتید (شما - چند زن)	تَذْهَبْنَ	می‌روید
متکلم	مذکر / مؤنث	مفرد	۱۳	أَنَا	متکلم وحده	دَهَبْتُ	رفتم (من)	أَذْهَبُ	می‌روم
		مثنی / جمع	۱۴	نَحْنُ	متکلم مع الغیر	دَهَبْنَا	رفتیم (ما)	نَذْهَبُ	می‌رویم

تمرین ۱ عَيْنِ الصَّحِيحِ لِلْفَرَاقَاتِ:

- ۱- أولادي (يَعْمَلَانِ □ يَذْهَبُونَ □ لَا يَرْكَبْنَ □)
- ۲- البنْتُ (تَجْلِسِينَ □ لَا تَكْتُبُ □ يَزُرُعُ □)
- ۳- أَنْتِ (لَا يَغْلَمُ □ تَأْكُلِينَ □ تَنْظُرُ □)
- ۴- التِّلْمِيذُ (يَكْتُبُ □ لَا تَفْتَحُ □ لَا يَذْرُسُونَ □)
- ۵- الرِّجَالُ (لَا يَأْخُذُونَ □ تَكْتُمِينَ □ يَأْكُلُ □)
- ۶- الْمُعَلِّمَانِ (يَشْرَبَانِ □ لَا يَقْطَعُونَ □ يَشْرَبْنَ □)

پاسخ گزینه صحیح را برای جاهای خالی مشخص کن:

۳- تَأْكُلِينَ

۶- يَشْرَبَانِ

۲- لَا تَكْتُبُ

۵- لَا يَأْخُذُونَ

۱- يَذْهَبُونَ

۴- يَكْتُبُ

ضمایر: هریک از صیغه‌های فعل دارای ضمایر منفصل (ناپیوسته) و متصل (پیوسته) است که کاربرد آن‌ها در جدول زیر می‌آید.

شخص	جنس	عدد	شماره صیغه	نام صیغه	ضمیر منفصل	ضمیر متصل	جمله	ترجمه
غائب	مذکر	مفرد	۱	مفرد مذکر غایب	هُوَ	ه - هـ	هُوَ كَتَبَ وَاجِبَاتِهِ	او تکالیفش را نوشت (او - یک مرد)
		مثنی	۲	مثنی مذکر غایب	هُمَا	هُمَا	هُمَا كَتَبَا وَاجِبَاتِهِمَا	آن‌ها تکالیفشان را نوشتند (آن‌ها - دو مرد)
		جمع	۳	جمع مذکر غایب	هُمْ	هُمْ	هُمْ كَتَبُوا وَاجِبَاتِهِمْ	آن‌ها تکالیفشان را نوشتند (آن‌ها - چند مرد)
	مؤنث	مفرد	۴	مفرد مؤنث غایب	هِيَ	هـا	هِيَ كَتَبَتْ وَاجِبَاتِهَا	او تکالیفش را نوشت (او - یک زن)
		مثنی	۵	مثنی مؤنث غایب	هُمَا	هُمَا	هُمَا كَتَبَتَا وَاجِبَاتَهُمَا	آن‌ها تکالیفشان را نوشتند (آن‌ها - دو زن)
		جمع	۶	جمع مؤنث غایب	هُنَّ	هُنَّ	هُنَّ كَتَبْنَ وَاجِبَاتِهِنَّ	آن‌ها تکالیفشان را نوشتند (آن‌ها - چند زن)
مخاطب	مذکر	مفرد	۷	مفرد مذکر مخاطب	أَنْتَ	كَ	أَنْتَ كَتَبْتَ وَاجِبَاتِكَ	تو تکالیفت را نوشتی (تو - یک مرد)
		مثنی	۸	مثنی مذکر مخاطب	أَنْتُمَا	كُما	أَنْتُمَا كَتَبْتُمَا وَاجِبَاتِكُمَا	شما تکالیفتان را نوشتید (شما - دو مرد)
		جمع	۹	جمع مذکر مخاطب	أَنْتُمْ	كُم	أَنْتُمْ كَتَبْتُمْ وَاجِبَاتِكُمْ	شما تکالیفتان را نوشتید (شما - چند مرد)
	مؤنث	مفرد	۱۰	مفرد مؤنث مخاطب	أَنْتِ	كِ	أَنْتِ كَتَبْتِ وَاجِبَاتِكَ	تو تکالیفت را نوشتی (تو - یک زن)
		مثنی	۱۱	مثنی مؤنث مخاطب	أَنْتُمَا	كُما	أَنْتُمَا كَتَبْتُمَا وَاجِبَاتِكُمَا	شما تکالیفتان را نوشتید (شما - دو زن)
		جمع	۱۲	جمع مؤنث مخاطب	أَنْتُنَّ	كُنَّ	أَنْتُنَّ كَتَبْتُنَّ وَاجِبَاتِكُنَّ	شما تکالیفتان را نوشتید (شما - چند زن)
متکلم	مذکر / مؤنث	مفرد	۱۳	متکلم وحده	أَنَا	سِی	أَنَا كَتَبْتُ وَاجِبَاتِي	من تکالیفم را نوشتم (من)
		مثنی / جمع	۱۴	متکلم مع الغیر	نَحْنُ	سَنا	نَحْنُ كَتَبْنَا وَاجِبَاتِنَا	ما تکالیفمان را نوشتیم (ما)

تمرین ۲ اُكْتُبِ الضَّمِيرَ الْمُنَاسِبَ لِلْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ (الضَّمِيرُ الْمُنْفَصِلُ وَ الْمُتَّصِلُ):

- ۱- اَلتَّلْمِيز (غایب): ، ۲- یا عَلِيّ:
- ۳- مُعَلِّمُونَ (غایب): ، ۴- کَاتِبَات (غایب):
- ۵- یا مَرِیم: ، ۶- یا عَلِيّ وَ حَسَن وَ مُحَمَّد:
- ۷- یا طَالِبَاتِي: ، ۸- التَّلْمِيزَانِ (غایب):
- ۹- التَّلْمِيزَتَانِ (غایب): ، ۱۰- یا سارا وَ مَرِیم:
- ۱۱- الْحَيَوَانَات (غایب): ، ۱۲- الْكَاتِبَةِ (غایب):

پاسخ برای کلمات زیر ضمیر مناسب بنویس (ضمیر منفصل و متصل):

- ۱- التَّلْمِيز (غایب): هُوَ / ه ۲- یا عَلِيّ: أَنْتَ / كَ
- ۳- مُعَلِّمُونَ (غایب): هُمْ / هُم ۴- کَاتِبَات (غایب): هُنَّ / هُنَّ
- ۵- یا مَرِیم: أَنْتِ / كِ ۶- یا عَلِيّ وَ حَسَن وَ مُحَمَّد: أَنْتُمْ / كُمْ
- ۷- یا طَالِبَاتِي: أَنْتُنَّ / كُنَّ ۸- التَّلْمِيزَانِ (غایب): هُمَا / هُمَا
- ۹- التَّلْمِيزَتَانِ (غایب): هُمَا / هُمَا ۱۰- یا سارا وَ مَرِیم: أَنْتُمَا / كُما
- ۱۱- الْحَيَوَانَات (غایب): هِيَ / هَا ۱۲- الْكَاتِبَةِ (غایب): هِيَ / هَا

● دقت کنید که اگر کلمه‌ای جمع غیر انسان باشد، در حکم مفرد مؤنث در نظر گرفته می‌شود. پس ضمیری که به آن برمی‌گردد نیز باید مفرد مؤنث باشد.

تمرین ۳ عَيِّنِ الصَّحِيحَ لِلْفَرَغَاتِ:

- ۱- رَأَى الطَّالِبُ صَدِيقَهُ (هـ □ هَا □ هُمَا □)
- ۲- أَنَا وَ زَمِيلِي صَدِيقَنَا. (رَأَيْتُ □ رَأَيْنَا □ رَأَيْتُمَا □)
- ۳- بِنْتِي وَاجِبَاتِهَا أَمْسِي. (تَكْتُبُ □ لَا تَكْتُبُ □ كَتَبْتُ □)

الدَّرْسُ الْأَوَّلُ: الدِّينُ وَالتَّدِينُ

درس اول: دین و دین‌داری

الْمَسْجِدُ الْجَامِعُ فِي مَدِينَةِ دِلْهِي فِي الْهِنْدِ. (جمله مربوط به عکسی در ابتدای درس اول است.)

مسجد جامع شهر دهلی در هندوستان.

الْمَسْجِدُ	الْجَامِعُ	فِي	مَدِينَةِ	دِلْهِي	فِي	الْهِنْدِ
مسجد	جامع	در	شهر	دهلی	در	هندوستان

نکته توضیح: نام پایتخت هند در ایران و پاکستان دهلی و در هند، کشورهای عربی و در غرب دِلْهِي تلفظ می‌شود. / الْجَامِعُ: اسم فاعل و صفت

﴿... أَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾ یونس: ۱۰۵

با یکتاپرستی به دین روی آور.

أَقِمَّ	وَجْهَهُ	لَكَ	لِـ	الدِّينِ	حَنِيفًا
برپا دار	چهره، روی	ت	برای	دین	یکتاپرست

نکته وَجْهَهُ: مفعول / حَنِيفًا: حال (معادل قید حالت توی فارسیه و به همون صورت هم ترجمه می‌شه!)

• توضیح ترجمه «أَقِمَّ وَجْهَكَ»: خیلی وقت‌ها توی ترجمه عبارت‌ها، معنای تحت‌اللفظی کلمات با نتیجه و حاصل معنا که به‌عنوان ترجمه نهایی در نظر می‌گیریم، متفاوت‌ه. توی این عبارت «به پا داشتن چهره» به مقدار نامأنوس و عجیبه؛ اما مقصود و منظور اصلی گوینده همون «روی آوردن» می‌شه! اگه یادتون باشه توی یازدهم به مثال دیگه هم داشتیم: «أَلْقَى مُحَاضَرَةً: سخنرانی کرد!» در صورتی که معنای تحت‌اللفظی این دو کلمه اینه: «أَلْقَى: انداخت» و «مُحَاضَرَةً: سخنرانی!»

التَّدِينُ فِطْرِيٌّ فِي الْإِنْسَانِ. وَالتَّارِيخُ يَقُولُ لَنَا:

دین‌داری در انسان فطری و درونی است و تاریخ به ما می‌گوید:

التَّدِينُ	فِطْرِيٌّ	فِي	الْإِنْسَانِ	وَ	التَّارِيخُ	يَقُولُ	لَـ	نَا
دین‌داری	درونی، فطری	در	انسان	و	تاریخ	می‌گوید	برای	ما

نکته التَّدِينُ: مبتدا / فِطْرِيٌّ: خبر / فِي الْإِنْسَانِ: جار و مجرور / التَّارِيخُ: مبتدا / يَقُولُ: خبر

• «تَدِينُ» مصدر باب تَفَعَّلَه!

تَدِينُ	يَتَدِينُ	تَدِينُ	تَدِينُ
دین‌داری کرد	دین‌داری می‌کند	دین‌داری کن	دین‌داری کردن

لَا شَعْبَ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَكَانَ لَهُ دِينٌ وَطَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ.

هیچ ملتی از ملت‌های زمین نیست؛ مگر این که آیین و روشی برای پرستش داشته باشد.

لَا	شَعْبٌ	مِنْ	شُعُوبِ	الْأَرْضِ	إِلَّا	وَ	كَانَ	لَهُ	دِينٌ	وَ	طَرِيقَةٌ	لِـ	الْعِبَادَةِ
هیچ ... نیست	ملت	از	ملت‌ها	زمین	مگر	و	بود	او	آیین	و	روشی	برای	عبادت

نکته لَا: لای نفی جنس

فَالْأَثَارُ الْقَدِيمَةُ الَّتِي اكْتَشَفَهَا الْإِنْسَانُ، وَ الْحَضَارَاتُ الَّتِي عَرَفَهَا مِنْ خِلَالِ الْكِتَابَاتِ وَ النَّقُوشِ وَ الرُّسُومِ وَ التَّمَاثِيلِ،

پس آثار کهنی که انسان آن‌ها را کشف کرده است، و تمدن‌هایی که آن‌ها را از طریق نوشته‌ها، کنده‌کاری‌ها، نقاشی‌ها و مجسمه‌ها شناخته است،

فَـ	الْأَثَارُ	الْقَدِيمَةُ	الَّتِي	اِكْتَشَفَـ	هـَا	الْإِنْسَانُ	وَ	الْحَضَارَاتُ	الَّتِي	عَرَفَـ
پس	آثار	قدیمی، کهن	که	کشف کرد	آن‌ها (را)	انسان	و	تمدن‌ها	که	شناخت
هـَا	مِنْ	خِلَالِ	الْكِتَابَاتِ	وَ	النُّقُوشِ	وَ	الرُّسُومِ	وَ	التَّمَاثِيلِ	
آن‌ها (را)	از	طریق	نوشته‌ها	و	کنده‌کاری‌ها	و	نقاشی‌ها	و	مجسمه‌ها، تندیس‌ها	

نکته: **الْأَثَارُ:** مبتدا (خبر این مبتدا فعل «تَوَكَّدَ» در عبارت بعدیه!) / **الْقَدِيمَةُ:** صفت / **الْإِنْسَانُ:** فاعل / **الْكِتَابَاتِ:** مضاف الیه
• «اِكْتَشَفَ» فعل ماضیه از باب اِفْتِعَال!

اِكْتَشَفَ	يَكْتَشِفُ	اِكْتَشَفَ	اِكْتَشَفَ
کشف کرد	کشف می‌کند	کشف کن	اِکْتِشَاف

تَوَكَّدَ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالْدِّينِ وَ تَدُلُّ عَلَى أَنَّهُ فِطْرِيٌّ فِي وُجُودِهِ:

بر توجّه انسان به دین تأکید می‌کند و دلالت می‌کند بر این‌که این [ادین‌داری] در وجود او فطری است؛

تَوَكَّدَ	اهْتِمَامَ	الْإِنْسَانِ	بِـ	الْدِّينِ	وَ	تَدُلُّ	عَلَى	أَنَّ	هُ	فِطْرِيٌّ	فِي	وُجُودِ	هُ
تأکید می‌کند	توجه	انسان	به	دین	و	دلالت می‌کند	بر	این‌که	این	درونی، فطری	در	وجود	ش، او

نکته: **تَوَكَّدَ:** خبر برای «الْأَثَارُ» در عبارت قبل! / **اهْتِمَامَ:** مفعول (از اون مفعول‌هایی که توی فارسی بهش متمم می‌گیم!) / **الْإِنْسَانِ:** مضاف الیه
• «تَوَكَّدَ» فعل مضارع از باب تَفْعِيل!

أَكَّدَ	يُوكِّدُ	أَكَّدَ	تَأَكَّدَ
تأکید کرد	تأکید می‌کند	تأکید کن	تأکید کردن

وَلَكِنَّ عِبَادَاتِهِ وَ شَعَائِرَهُ كَانَتْ خُرَافِيَّةً؛

ولی عبادت‌ها و مراسم او خرافی بود؛

وَ	لَكِنَّ	عِبَادَاتِ	هُ	وَ	شَعَائِرَ	هُ	كَانَتْ	خُرَافِيَّةً
و	اما، ولی	عبادت‌ها	ش	و	مراسم	ش، او	بود	خرافی

مِثْلُ تَعَدُّدِ الْأَلِهَةِ وَ تَقْدِيمِ الْقَرَابِينَ لَهَا لِكَسْبِ رِضَا هَا وَ تَجَنُّبِ شَرِّ هَا.

مانند چند خدایی (تعدد خدایان) و پیشکش کردن (تقدیم) قربانیان به آن‌ها (خدایان) برای کسب خشنودی آن‌ها و دوری از شرّشان.

مِثْلُ	تَعَدُّدِ	الْأَلِهَةِ	وَ	تَقْدِيمِ	الْقَرَابِينَ	لَهَا	لِـ	كَسْبِ	رِضَا	هَا	وَ	تَجَنُّبِ	شَرِّ	هَا
مانند	تعدد، چندگانگی	خدایان	و	تقدیم کردن، پیشکش کردن	قربانی‌ها	برای	آن‌ها	برای	کسب	رضایت	آن‌ها، شان	و	دوری	بدی

نکته: **تَعَدُّدِ:** مضاف الیه / **الْأَلِهَةِ:** مضاف الیه / **لِكَسْبِ:** جار و مجرور / **رِضَا:** مضاف الیه / **هَا:** مضاف الیه / **شَرِّ:** مضاف الیه / **هَا:** مضاف الیه

• «مِثْلُ» از اسامی دائم‌الاضافه هست! هر اسمی که بلافاصله بعدش بیاد می‌شه مضاف الیه!

• «تَعَدُّدِ» و «تَجَنُّبِ» مصدر باب تَفْعَّلِ هستن!

تَعَدَّدَ	يَتَعَدَّدُ	تَعَدَّدَ	تَعَدَّدَ
چندگانه (متعدد) شد	چندگانه (متعدد) می‌شود	چندگانه (متعدد) شو	چندگانه (متعدد) شدن

تَجَنَّبَ	يَتَجَنَّبُ	تَجَنَّبَ	تَجَنَّبَ
دوری کرد	دوری می‌کند	دوری کن	دوری کردن

• «تَقْدِيمِ» مصدر باب تَفْعِيلِ!

قَدَّمَ	يُقَدِّمُ	قَدَّمَ	تَقْدِيمِ
پیشکش (هدیه) کرد	پیشکش (هدیه) می‌کند	پیشکش (هدیه) کن	پیشکش (هدیه) کردن

وَأَزْدَادَتْ هَذِهِ الْخُرَافَاتُ فِي أَدْيَانِ النَّاسِ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ.

و این خرافات در گذر زمان در دین‌های مردم افزایش یافت.

وَ	أَزْدَادَتْ	هَذِهِ	الْخُرَافَاتُ	فِي	أَدْيَانِ	النَّاسِ	عَلَى	مَرِّ	الْعُصُورِ
و	زیاد شد	این	خرافه‌ها	در	دین‌ها	مردم	بر	گذر	دوره‌ها

نکته هَذِهِ: فاعل / أَدْيَانِ: مجرور به حرف جرّ / النَّاسِ: مضاف‌الیه / مَرِّ: مجرور به حرف جرّ / الْعُصُورِ: مضاف‌الیه

وَلَكِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمْ يَتْرُكِ النَّاسَ عَلَى هَذِهِ الْحَالَةِ؛ فَقَدْ قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

ولی خدای - پر برکت و بلندمرتبه بادا نام او - مردم را بر این حالت رها نساخت؛ پس [او] در کتاب با کرامتش فرموده‌است:

وَ	لَكِنَّ	اللَّهَ	تَبَارَكَ	وَ	تَعَالَى	لَمْ يَتْرُكِ	النَّاسَ	عَلَى	هَذِهِ	الْحَالَةِ	فَد	قَدْ قَالَ	فِي	كِتَابِ	هِ	الْكَرِيمِ
و	اما، ولی	خدا	پربرکت بود	و	بلند مرتبه بود	رها نکرد	مردم	بر	این	حالت	پس	گفته است	در	کتاب	ش	الکریم

نکته النَّاسِ: مفعول / كِتَابِهِ الْكَرِيمِ: یک ترکیب وصفی-اضافیه! کلمه «کتاب» هم موصوفه و هم مضاف. البته نقشش مجرور به حرف جرّ؛ ضمیر «هِ» می‌شه مضاف‌الیه و «الکریم» صفت برای «کتاب»!

نکته ترجمه «لَمْ + مضارع: ماضی منفی (ساده یا نقلی)»

• «تَبَارَكَ» فعل ماضیه از باب تَفَاعُل! ولی در عبارت درس چون حالت دعایی داره به صورت دیگه‌ای ترجمه شده!

تَبَارَكَ	يَتَبَارَكَ	تَبَارَكَ	تَبَارَكَ
پر برکت بود	پر برکت می‌باشد	پر برکت باش	پر برکت بودن

﴿أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾ الْفِيَامَةُ: ۳۶

آیا انسان گمان می‌کند (می‌پندارد) که بیهوده رها می‌شود؟

أَ	يَحْسَبُ	الْإِنْسَانُ	أَنْ	يُتْرَكَ	سُدًى
آیا	می‌پندارد	انسان	که	رها می‌شود	بیهوده، پوچ

نکته الْإِنْسَانُ: فاعل / سُدًى: حال

نکته ترجمه «يُتْرَكَ» فعل مجهوله! به ترجمه‌ش دقت کنین!

لِذَلِكَ أَرْسَلَ إِلَيْهِمُ الْأَنْبِيَاءَ لِيُبَيِّنُوا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ وَالدِّينَ الْحَقَّ.

بدین سبب پیامبران را به سویشان فرستاد تا راه راست و دین حق را آشکار کنند.

لِ	ذَلِكَ	أَرْسَلَ	إِلَيْهِمُ	الْأَنْبِيَاءَ	لِ	يُبَيِّنُوا	الصِّرَاطَ	الْمُسْتَقِيمَ	وَ	الدِّينَ	الْحَقَّ
برای	آن	فرستاد	به‌سوی	پیامبران	تا	آشکار کنند	راه	راست	و	دین	حق

نکته الْأَنْبِيَاءَ: مفعول / لِيُبَيِّنُوا: حرف «لِ» در ابتدای این فعل، حرف ناصبه‌س و به معنای «تا، برای این‌که» می‌ادا! فعل مضارع هم بعد از این حرف تبدیل به مضارع التزامی می‌شه / الصِّرَاطَ: مفعول / الْمُسْتَقِيمَ: صفت / الْحَقَّ: صفت

• «أَرْسَلَ» فعل ماضیه از باب اِفْعَال! • «يُبَيِّنُوا» فعل مضارعه از باب تَفْعِيل!

يُبَيِّنُ	يُبَيِّنُ	يُبَيِّنُ	يُبَيِّنُ
آشکار کرد	آشکار می‌کند	آشکار کن	آشکار کردن

أَرْسَلَ	يُرْسِلُ	أَرْسَلَ	إَرْسَلَ
فرستاد	می‌فرستد	بفرست	فرستادن

وَقَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَصِرَاعِهِمْ مَعَ أَقْوَامِهِمُ الْكَافِرِينَ.

و قرآن درباره روش پیامبران (علیهم‌السلام) و درگیری آنان با مردمان کافرشان با ما سخن گفته است.

وَ	قَدْ حَدَّثَ	نَا	الْقُرْآنُ	الْكَرِيمُ	عَنْ	سِيرَةِ	الْأَنْبِيَاءِ	وَ	صِرَاعِ	هِمُ	مَعَ	أَقْوَامِ	هِمُ	الْكَافِرِينَ
و	سخن گفته است	(با) ما	قرآن	کریم	درباره	روش	پیامبران	و	کشمکش	آنان	با	قوم‌ها	شان، آن‌ها	کافر

نکته: سَنَا: مفعول / الْفَرَّانُ: فاعل / الْكَرِيمُ: صفت

• أَقْوَامِهِمُ الْكَافِرِينَ: یک ترکیب وصفی-اضافیه! کلمه «أَقْوَامِ» هم موصوفه و هم مضاف. البته نقشش مضاف‌البیهه؛ ضمیر «هم» می‌شه مضاف‌البیه و «الْكَافِرِينَ» صفت برای «أَقْوَامِ»!

نکته ترجمه: «قَدْ + ماضی: ماضی نقلی»

تذکر: «مَعَ» از اسامی دائم‌الإضافة هست!

• «حَدَّثَ» فعل ماضیه از باب تَفْعِيل!

حَدَّثَ	يُحَدِّثُ	حَدَّثَ	تَحْدِثُ
سخن گفت	سخن میگوید	سخن بگو	سخن گفتن

وَلْتَذَكَّرْ مَثَلًا إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلَ الَّذِي حَاوَلَ أَنْ يُنْقِذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ.

و باید یاد کنیم مثالی را [داستان] ابراهیم خلیل علیه السلام را که تلاش کرد مردمش را از پرستش بت‌ها نجات دهد.

و	لَتَذَكَّرْ	مَثَلًا	إِبْرَاهِيمَ	الْخَلِيلَ	الَّذِي	حَاوَلَ	أَنْ	يُنْقِذَ	قَوْمَ	هُ	مِنْ	عِبَادَةِ	الْأَصْنَامِ
و	باید ذکر کنیم، یاد کنیم	مثالی	ابراهیم	دوست	که	تلاش کرد	که	نجات دهد	قوم	شش	از	پرستش	بت‌ها

نکته: وَلْتَذَكَّرْ: حرف «لِ» بر سر این فعل، جازمه و به معنای «باید» هست! اگر قبل این حرف، حروف «و، فَ» بیان، این حرف ساکن می‌شه! فعل مضارع هم بعد از این حرف به‌صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شه! / مَثَلًا: مفعول / عِبَادَةِ: مجرور به حرف جَزْ / الْأَصْنَامِ: مضاف‌البیه

• «حَاوَلَ» فعل ماضیه از باب مُفَاعَلَة!

• «يُنْقِذُ» فعل مضارعه از باب إِفْعَال!

أَنْقَذَ	يُنْقِذُ	أَنْقِذُ	إِنْقَاز
نجات داد	نجات می‌دهد	نجات بده	نجات دادن

حَاوَلَ	يُحَاوِلُ	حَاوِلُ	مُحَاوَلَة
تلاش کرد	تلاش می‌کند	تلاش کن	تلاش کردن

فَفِي أَحَدِ الْأَعْيَادِ لَمَّا خَرَجَ قَوْمُهُ مِنْ مَدِينَتِهِمْ، بَقِيَ إِبْرَاهِيمَ وَحِيدًا.

پس در یکی از عیدها هنگامی که قوم او از شهرشان خارج شدند، ابراهیم علیه السلام تنها ماند،

فَ	فِي	أَحَدِ	الْأَعْيَادِ	لَمَّا	خَرَجَ	قَوْمَ	هُ	مِنْ	مَدِينَتِهِمْ	بَقِيَ	إِبْرَاهِيمَ	وَحِيدًا
پس	در	یکی	عیدها	هنگامی که	خارج شد	قوم	شش	از	شهر	ماند	ابراهیم	تنها

نکته: أَحَدِ: مجرور به حرف جَزْ / الْأَعْيَادِ: مضاف‌البیه / قَوْمَ: فاعل / مَدِينَتِهِمْ: مجرور به حرف جَزْ / بَقِيَ: مضاف‌البیه / إِبْرَاهِيمَ: فاعل / وَحِيدًا: حال

تذکر: «أَحَدِ» از اسامی دائم‌الإضافة هست!

فَحَمَلَ فَاسًّا، وَكَسَّرَ جَمِيعَ الْأَصْنَامِ فِي الْمَعْبَدِ إِلَّا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ.

و تبری را برداشت و همه بت‌ها جز بت بزرگ را در معبد شکست،

فَ	حَمَلَ	فَاسًّا	و	كَسَّرَ	جَمِيعَ	الْأَصْنَامِ	فِي	الْمَعْبَدِ	إِلَّا	الصَّنَمَ	الْكَبِيرَ
پس، و	حمل کرد، برداشت	تبری	و	شکست	همه	بت‌ها	در	پرستشگاه، عبادتگاه	به جز	بت	بزرگ

نکته: فَاسًّا: مفعول / جَمِيعَ: مفعول / الْأَصْنَامِ: مضاف‌البیه / الْمَعْبَدِ: اسم مکان و مجرور به حرف جَزْ / الصَّنَمَ: مستثنی / جَمِيعَ الْأَصْنَامِ: مستثنی منه / الْكَبِيرَ: صفت

تذکر: «جَمِيعَ» از اسامی دائم‌الإضافة هست!

• «كَسَّرَ» فعل ماضیه و از باب تَفْعِيل! حواستون باشه که این فعل مفعول‌پذیره! وقتی می‌گیم «شکست» یعنی «چیزی را شکست» نه این‌که چیزی خود به خود شکسته بشه! اگر این ریشه بره توی باب إِنْفِعَال، اون وقت معنی شکستنِ خود به خود می‌ده: «إِنْكَسَرَ: شکسته شد»!

كَسَّرَ	يُكْسِرُ	كَسَّرَ	تَكْسِير
شکست	می‌شکند	بشکن	شکستن

۵- لَا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ
نفی نفی

خدا رحم نمی کند به کسی که به مردم رحم نمی کند.

نکته: اللَّهُ: فاعل / مَنْ: مفعول (از مواردی که توی فارسی به صورت متمم ترجمه می شه!) / النَّاسُ: مفعول (از مواردی که توی فارسی به صورت متمم ترجمه می شه!)

• تمارین کتاب در ادامه کاملاً حل شده با بیان تمامی نکات! اکاملترا از اونچه فکر کنین!

التمارين

التمرين الأول

أَيُّ كَلِمَةٍ مِنْ كَلِمَاتِ مُعْجَمِ الدَّرْسِ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةَ؟
تمرین اول: کدام کلمه از کلمات واژه نامه درس با توضیحات زیر تناسب دارد؟

۱- آَلَةٌ ذَاتُ يَدٍ مِنَ الْخَشَبِ وَ سِنٌّ عَرِيضَةٌ مِنَ الْحَدِيدِ يَقْطَعُ بِهَا: (الْفَأْسُ: تبر)
ابزاری دارای دسته ای از چوب و دندانهای پهن از آهن که با آن بریده می شود.

نکته: يَدٌ: مضاف الیه

تذکر: «ذات» از اسامی دائم الإضافة است!

• «يَقْطَعُ» فعل مجهول است؛ در ترجمه آن دقت کنید!

۲- تَمَثَّلَ مِنْ حَجَرٍ أَوْ خَشَبٍ أَوْ حَدِيدٍ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ: (الصَّنَمُ: بت)
مجسمه ای از سنگ یا چوب یا آهن که به جای خدا پرستیده می شود.

نکته: «يُعْبَدُ» فعل مجهول است؛ در ترجمه آن دقت کنید!

۳- غُضُو مِنْ أَعْضَاءِ الْجِسْمِ يَقَعُ أَعْلَى الْجَذَعِ: (الْكَيْفُ: شانه)
عضوی از اعضای جسم که بالای تنه قرار دارد.

نکته: الْجِسْمُ: مضاف الیه / الْجَذَعُ: مضاف الیه

۴- اَلتَّارِكُ لِلْبَاطِلِ وَ الْمُتَمَائِلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ: (الْحَنِيفُ: یکتا پرست)
ترک کننده باطل و روی آورنده به دین حق.

نکته: اَلتَّارِكُ: اسم فاعل / اَلْبَاطِلُ: اسم فاعل و مجرور به حرف جرّ / اَلْمُتَمَائِلُ: اسم فاعل

۵- اِنَّهُمْ بَدَؤُوا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامٍ خَفِيٍّ: (بَدَؤُوا يَتَهَامَسُونَ: شروع به پیچ پیچ کردند)
آنان با سخنی پنهان (به طور پنهانی) شروع به صحبت کردند.

التمرين الثاني

تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْحَرْفَ الْمُسَبَّهَ بِالْفِعْلِ، وَ لَا النَّافِيَةَ لِلْجِنْسِ.

تمرین دوم: عبارات زیر را ترجمه کن، سپس حرف مشبّهة بالفعل و لای نفی جنس را مشخص کن.

نکته: اَلْمُسَبَّهَةُ: اسم مفعول و صفت / اَلنَّافِيَةُ: اسم فاعل و صفت (این کلمه صفت برای «لا» محسوب می شه و «لا» مؤنث در نظر گرفته می شه!)

۱- ﴿قِيلَ اَدْخُلِ الْجَنَّةَ قَالَ يَالَيْتَ قَوْمِي يَعْلَمُونَ بِمَا غَفَرَ لِي رَبِّي وَ جَعَلَنِي مِنَ الْمُكْرَمِينَ﴾: یس: ۲۶ و ۲۷
حرف مشبّهة بالفعل

گفته شد: به بهشت وارد شو. گفت: ای کاش قوم من بدانند که پروردگار مرا آمرزیده و [من را] از گرامیان قرار داده است.

نکته: اَلْجَنَّةُ: مفعول / اَلْمُكْرَمِينَ: اسم مفعول و مجرور به حرف جرّ

۲- ﴿... لَا تَخْزَنُ اِنَّ اللَّهَ مَعَنَا ...﴾: التَّوْبَةُ: ۴۰
حرف مشبّهة بالفعل

اندوهگین نباش؛ زیرا خدا با ماست.

۳- ﴿... لَا اِلَهَ اِلَّا اللَّهُ ...﴾: اَلْضَافَاتُ: ۳۵
لای نفی جنس

هیچ خدایی جز خداوند نیست.

۱- قِيلَ: گفته شد (قَالَ: گفت)

۴- لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

لای نفی جنس / لای نفی جنس

کسی که هیچ [وفا‌ی به] پیمانی ندارد، هیچ دینی ندارد.

۵- إِنَّ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ صَیْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ^۱. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ

حرف مشبهة بالفعل

همانا از سنت [حسنه] است که مرد (انسان) همراه مهمانش تا درب خانه برود.

الْتَّمِيزُ الثَّالِثُ

أ. اِقْرَأِ الشَّعْرَ الْمُنْسُوبَ إِلَى الْإِمَامِ عَلِيٍّ، ثُمَّ عَيِّنْ تَرْجَمَةَ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا.

تمرین سوم: الف. شعر نسبت داده‌شده به امام علی ﷺ را بخوان، سپس ترجمه کلماتی را که زیر آن‌ها خطی است، مشخص کن.

نکته

الْمُنْسُوبُ: اسم مفعول و صفت

أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لِأُمِّ وَلِأَبٍ

هَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ فِصَّةٍ / أَمْ حَدِيدٍ أَمْ نُحَاسٍ أَمْ ذَهَبٍ

بَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ طِينَةٍ^۲ / هَلْ سِوَى^۳ لَحْمٍ وَ عَظْمٍ^۴ وَ عَصَبٍ^۵

إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ / وَ حَيَاءٍ وَ عَفَافٍ وَ أَدَبٍ

ای که نابخردانه افتخار کننده به دودمان هستی، مردم تنها از یک مادر و یک پدراند.

آیا آنان را می‌بینی (می‌پنداری) که از نقره یا آهن یا مس یا طلا آفریده شده‌اند؟

بلکه آنان را می‌بینی از تکه گلی آفریده شده‌اند. آیا به جز گوشت و استخوان و پی‌اند؟

افتخار، تنها به خردی استوار، شرم، پاکدامنی و ادب است.

ب. اِسْتَخْرِجْ مِنَ الْأَيَّاتِ اسْمَ الْفَاعِلِ، وَ الْفِعْلَ الْمَجْهُولَ، وَ الْجَارَ وَ الْمَجْرُورَ، وَ الصِّفَةَ وَ الْمَوْصُوفَ.

تمرین سوم: ب. از بیت‌ها اسم فاعل، فعل مجهول، جار و مجرور و صفت و موصوف را استخراج کن.

اسم فاعل: الْفَاخِرُ، ثَابِتٍ

فعل مجهول: خَلِقُوا

جار و مجرور: بِالنَّسَبِ - لِأُمِّ - لِأَبٍ - مِنْ فِصَّةٍ - مِنْ طِينَةٍ - لِعَقْلِ

عَقْلٍ ثَابِتٍ: ترکیب وصفی (عَقْلٍ: موصوف / ثَابِتٍ: صفت)

الْتَّمِيزُ الرَّابِعُ

تَرْجِمِ الْأَحَادِيثَ، ثُمَّ عَيِّنِ الْمَطْلُوبَ مِنْكَ.

تمرین چهارم: احادیث را ترجمه کن، سپس آن‌چه را از تو خواسته شده، مشخص کن.

۱- كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذَكَّرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، ... لَا بَرَكَةَ فِيهِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الْفِعْلُ الْمَجْهُولُ وَ نَوْعُ لَا)

لای نفی فعل مجهول / لای نفی جنس

هر خوراکی که نام خدا بر آن یاد نشود، ... هیچ برکتی در آن نیست.

نکته

طَعَامٌ: مضاف‌الیه / اللَّهُ: مضاف‌الیه

تذکر

«كُلُّ» از اسامی دائم‌الاضافه است!

۲- لَا تَغْضَبْ، فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (نَوْعُ الْفِعْلِ)

فعل نهی

خشمگین مشو، زیرا خشم مایه تباهی است.

۳- لَا فَقْرَ أَسَدٌ مِنَ الْجَهْلِ وَ لَا عِبَادَةَ مِثْلَ التَّفَكُّرِ. رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (الْمُضَافُ إِلَيْهِ وَ نَوْعُ لَا)

لای نفی جنس / لای نفی جنس / مضاف‌الیه

هیچ فقری سخت‌تر از نادانی نیست و هیچ عبادتی مانند اندیشیدن نیست.

۱- الدَّار: خانه

۲- الطِّين: گل

۳- سِوَى: به جز

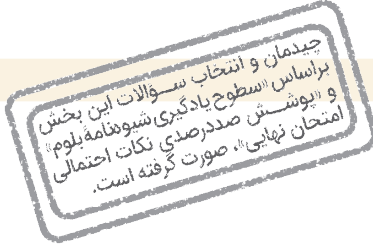
۴- الْعَظْم: استخوان «جمع: الْعِظَام»

۵- الْعَصَب: پی

۶- الْمَفْسَدَةُ: مایه تباهی

بانک سؤالات تشریحی (شبیه‌ساز امتحان نهایی)

الف) تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: هر یک از موارد (۰/۲۵)

۱. عِبَادَتُهُ وَ شَعَائِرُهُ كَانَتْ خُرَافِيَّةً.
۲. «وَأَقِمَّ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفاً»
۳. إِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ.
۴. عَلَّقَ الْفَأْسُ عَلَى كَتِفِهِ.
۵. قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ عَنْ صِرَاعِ الْأَنْبِيَاءِ مَعَ الْكَافِرِينَ.
۶. كَسَرَ إِبْرَاهِيمَ (ع) جَمِيعَ الْأَضْغَامِ.
۷. أَنْقَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ (ع) مِنَ النَّارِ.
۸. قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ.
۹. يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ.
۱۰. أَنْقَذَ إِبْرَاهِيمَ (ع) قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَضْغَامِ.
۱۱. «كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ»
۱۲. طَلَبَ الْحَاجَّةُ مِنْ غَيْرِ أَهْلِهَا أَشَدُّ مِنَ الْمَوْتِ.
۱۳. شَاهَدُوا أَصْنَامَهُمْ مُكْسَرَةً.
۱۴. «إِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ»
۱۵. قَرَأْنَا أَنْشُودَةً فِي الصَّفِّ.
۱۶. إِلَهِي! اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي فِي الْحَيَاةِ.
۱۷. الْأُمُّ كَانَتْ تَحْمِي طَائِراً مَجْرُوحاً.
۱۸. لَا سَوْءَ أَسْوَأَ مِنَ الْكَذِبِ.

ب) عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ وَ الْمُتَرَادِفَ فِي الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: هر یک از موارد (۰/۲۵)

۱۹. (الْتِرَاع، اَلْسَلَم، اَلْخَنيف، اَلْمُوَحَّد)
۲۰. (اَلصَّرَاع، اَلْتِرَاع، اَلْخَيْر، اَلْسَوْء)
۲۱. (اَلصَّرَاع، اَلْسَلَم)
۲۲. (اَلْأَقْوِيَاء - اَلصَّرَاع - أَرَى - اِكْتَسَب - اَلْسَلَم - أَشَاهِدُ)
۲۳. عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «أَسْفَلَ» فِي الْجُمْلَةِ التَّالِيَةِ:
اَلْكَتِفُ مِنْ أَعْضَاءِ الْجِسْمِ يَقَعُ أَعْلَى الْجِدْعِ.
۲۴. عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «تَارَكَ» وَ الْمُتَرَادِفَ لِكَلِمَةِ «مُكْسَر» فِي الْجُمْلَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ:
(الف) نُسِمِي الْمُتَمَائِلَ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ حَنِيفاً.
(ب) يَتَظَاهَرُ الطَّائِرُ الذَّكِيُّ أَمَامَ الْحَيَوَانَ الْمَفْتَرَسِ بِأَنْ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ.
۲۵. عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «إِنْشِرَاح» وَ الْمُتَرَادِفَ لِكَلِمَةِ «سِيرَةٌ» فِي الْجُمْلَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ:
(الف) حَزَنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي قُلُوبِهِمْ.
(ب) عَلَيْنَا أَنْ نَطَالِعَ طَرِيقَةَ الْأَنْبِيَاءِ.
۲۶. عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ لِكَلِمَةِ «إِقْتِرَاب» وَ الْمُتَرَادِفَ لِكَلِمَةِ «نَصَرَ» فِي الْجُمْلَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ:
(الف) أَعَانَنِي رَبِّي فِي صُعُوبَاتِ الْحَيَاةِ.
(ب) يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ إِبْتِعَادِ الْعَدُوِّ وَ يَطِيرُ بَعْتَةً.

پ) عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ: هر یک از موارد (۰/۲۵)

۲۷. الف) اَلْفِضَّة (ب) اَلْحَدِيد (ج) اَلطَّيْنَةُ (د) اَلنُّحَاس
۲۸. الف) اَلْفِضَّة (ب) اَلطَّيْنَةُ (ج) اَلذَّهَب (د) اَلنُّحَاس
۲۹. الف) اَلنَّقُوش (ب) اَلرُّسُوم (ج) اَلْكِتَابَات (د) اَلْأَقْوَام
۳۰. الف) اَلْقَم (ب) اَلطَّيْن (ج) اَلرَّجُل (د) اَلْعَظْم

(شهریور ۱۴۰۲)

۳۱. الف) فَأَسَاءَ (ب) أَمْسِ (ج) عَدَأَ (د) الْيَوْمَ (ه) أَلَانَ ☐
۳۲. الف) الْبَنِيَانِ (ب) السُّدَى (ج) النَّقْشَ (د) التَّمَالِ ☐
۳۳. الف) الطَّائِرَ (ب) الْفَرِيْسَةَ (ج) الْعُشَّ (د) الْخِدَاعَ ☐

ت اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: هر يك از موارد (۰/۲۵)

(خرداد ۱۴۰۱)

(دی ۹۸)

(خرداد ۱۴۰۲)

(شهریور ۱۴۰۲)

۳۴. اُكْتُبْ جَمْعَ «النَّقْشِ»:

۳۵. اُكْتُبْ جَمْعَ الْكَلِمَةِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ: عَلَّقَ الْفَأْسَ عَلَى كِتِفِ الصَّنَمِ:

۳۶. اُكْتُبْ مُفْرَدَ كَلِمَةِ «الْفَرَايسِ»:

۳۷. اُكْتُبْ مُفْرَدَ «فِرَاحَ»:

۳۸. اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ:

الف) حَضَارَةٌ:	ب) بَسَمَات:
ج) حَدِثَةٌ:	د) أَدْيَان:
ه) شُعُوب:	و) قُرْبَان:
ز) فُؤُوس:	ح) صَنِيف:
ط) أَسْنَان:	ي) قَوْم:

ث اِنْتِخِبِ الْكَلِمَةَ الْمُنَاسِبَةَ لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ: هر يك از موارد (۰/۲۵)

(دی ۱۴۰۲)

۳۹. يَكُونُ بِلَا فَائِدَةٍ: (الْحَفْظُ، الذَّاءُ، الصَّحَّةُ، السُّدَى)

۴۰. تِمَثَّلُ مِنْ حَجَرٍ أَوْ خَسْبٍ أَوْ حَدِيدٍ يَغْبِذُهُ النَّاسُ مِنْ دُونِ اللَّهِ: (السُّدَى، الصَّنَمُ، الْمُفْتَرِسُ)

۴۱. عُضْوٌ مِنْ أَعْضَاءِ الْجِسْمِ يَقَعُ أَعْلَى الْجَذَعِ: (الرَّأْسُ، الْفَأْسُ، الْعُشَّ)

۴۲. التَّارِكُ لِلْبَاطِلِ وَ الْمُتَمَائِلُ إِلَى الدِّينِ الْحَقِّ: (الْحَنِيفُ، مَرُصُوصٌ، الصَّيْفُ)

۴۳. مَنْ يَأْتِي إِلَى بَيْتِنَا وَيَبْقَى عِدَّةَ سَاعَاتٍ أَوْ أَيَّامٍ: (الصَّيْفُ، الدَّارُ، الطَّيْنُ)

۴۴. قِسْمٌ أَبْيَضٌ مِنَ الْجِسْمِ عَلَيْهِ لَحْمٌ: (العَظْمُ، اللَّحْمُ، الصَّدْرُ)

ج تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

(دی ۱۴۰۱)

(دی ۱۴۰۱)

(دی ۱۴۰۱ و شهریور ۹۹)

(شهریور ۱۴۰۱)

(شهریور ۱۴۰۱)

(خرداد ۱۴۰۱، خرداد ۹۹ و شهریور ۹۸ با تغییر)

(خرداد ۱۴۰۱)

(دی ۱۴۰۰)

(دی ۱۴۰۰، شهریور ۹۹)

(دی ۱۴۰۰ با تغییر)

(شهریور ۱۴۰۰)

(شهریور ۱۴۰۰)

(شهریور ۱۴۰۰)

(خرداد ۱۴۰۰)

(خرداد ۱۴۰۰، دی ۹۷)

(خرداد ۱۴۰۰)

۴۵. اَلْكِتَابَاتُ وَ النَّقُوشُ تَدُلُّ عَلَى أَنَّ الدِّينَ فِطْرِيٌّ فِي وُجُودِ الْإِنْسَانِ. (۰/۷۵)

۴۶. إِلَهِي اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي فِي الْحَيَاةِ. (۰/۵)

۴۷. لَا خَيْرَ فِي قَوْلٍ إِلَّا مَعَ الْفِعْلِ. (۰/۵)

۴۸. كُلُّ طَعَامٍ لَا يَذْكُرُ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ ... لَا بَرَكَةَ فِيهِ. (۰/۷۵)

۴۹. أَحْضَرُوا إِبْرَاهِيمَ (ع) فَقَذَفُوهُ فِي النَّارِ، ثُمَّ أَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهَا. (۰/۷۵)

۵۰. حَاوَلِ إِبْرَاهِيمَ (ع) لِإِنْقَاذِ قَوْمِهِ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ. (۰/۷۵)

۵۱. لَا فَقْرَ أَشَدَّ مِنَ الْجَهْلِ وَ لَا عِبَادَةَ مِثْلَ التَّفَكُّرِ. (۰/۷۵)

۵۲. ﴿أَنْتَ فَعَلْتَ هَذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ﴾ (۰/۵)

۵۳. قَدْ حَدَّثَنَا الْقُرْآنُ الْكَرِيمُ عَنْ سِيرَةِ الْأَنْبِيَاءِ (ع). (۰/۵)

۵۴. نَرَى فِي أَذْيَانِ النَّاسِ خُرَافَاتٍ قَدْ إِزْدَادَتْ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ. (۰/۷۵)

۵۵. ﴿أَيُّ يَخْسِبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى﴾ (۰/۵)

۵۶. الْأَثَارُ الْقَدِيمَةُ تُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالْدِّينِ. (۰/۵)

۵۷. فِي أَحَدِ الْأَعْيَادِ لَمَّا خَرَجَ قَوْمُهُ مِنْ مَدِينَتِهِمْ، بَقِيَ إِبْرَاهِيمُ (ع) وَحِيدًا. (۰/۷۵)

۵۸. ﴿وَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا﴾ (۰/۵)

۵۹. ﴿قَالُوا خَرَقُوهُ وَ انْصُرُوا آلِهَتَكُمْ﴾ (۰/۷۵)

۶۰. لَا شُعْبَ مِنْ شُعُوبِ الْأَرْضِ إِلَّا وَ كَانَ لَهُ دِينٌ وَ طَرِيقَةٌ لِلْعِبَادَةِ. (۰/۷۵)

۶۱. ﴿فَهَذَا يَوْمُ النِّعَةِ وَ لَكِنَّا كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (۵/۵)
۶۲. أَجَابَ الْمَدِينُ: لَا طَالِبَ هُنَا. (۵/۵)
۶۳. بَدَأَ الْقَوْمُ يَتَهَامَسُونَ: إِنَّ الصَّنَمَ لَا يَتَكَلَّمُ وَ يَقْصُدُ إِبْرَاهِيمَ (ع) الْإِسْتِهْزَاءُ بِأَضَانِمَا. (۵/۷۵)
۶۴. خَدُوا الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ. (۵/۵)
۶۵. كَانَ إِرْضَاءُ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةً لَا تُدْرَكُ. (۵/۵)
۶۶. لَا لِبَاسٍ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ. (۵/۵)
۶۷. كَسَّرَ إِبْرَاهِيمَ (ع) جَمِيعَ الْأَصْنَامِ فِي الْمَعْبَدِ إِلَّا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ. (۵/۵)
۶۸. ﴿وَ يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَرِيًّا﴾ (۵/۵)
۶۹. لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ. (۵/۵)
۷۰. ﴿لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا﴾ (۵/۵)
۷۱. أَعْلَقَ إِبْرَاهِيمَ الْفَأْسَ عَلَى كَتِفِ أَكْبَرِ الْأَصْنَامِ قَبْلَ أَنْ يَتْرَكَ الْمَعْبَدَ؟ (۵/۵)
۷۲. كَثِيرٌ مِنَ الْأَشْيَاءِ يُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالْدِّينِ مِنْهَا الْخَضَارَاتُ الْقَدِيمَةُ. (۵/۵)
۷۳. لَعَلَّ اللَّهَ يُنِيرَ عَقْلِي وَ قَلْبِي بِالْعُلُومِ النَّافِعَاتِ. (۵/۵)
۷۴. هَذَا الطَّائِرُ لَنْ يَطِيرَ بَعْتَةً لِأَنَّهُ لَمْ يَتَأَكَّدْ مِنْ خِدَاعِ عَدُوِّهِ. (۵/۵)
۷۵. يُشَاهِدُ حَيَوَانَ مُفْتَرِسٌ قُرْبَ عَشِّ الطَّائِرِ الذَّكِيِّ. (۵/۵)
۷۶. إِنَّ مِنَ السَّنَةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ صَافِيهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ. (۵/۵)
۷۷. حِينَ يَرَى حَيَوَانًا مُفْتَرِسًا يَتَظَاهَرُ بِأَنْ جَنَاحَهُ مَكْسُورٌ. (۵/۵)
۷۸. ﴿إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾ (۵/۵)
۷۹. عِنْدَمَا يَرْجِعُ النَّاسُ يُشَاهِدُونَ أَصْنَامَهُمُ الْمَكْسُورَةَ. (۵/۷۵)
۸۰. ﴿رَبَّنَا وَ لَا تُحْمِلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾ (۵/۵)
۸۱. أَرْجُو مِنَ اللَّهِ أَنْ يَجْعَلَ التَّوْفِيقَ نَصِيبِي فِي الْحَيَاةِ. (۵/۷۵)
۸۲. نَحْنُ خُلِقْنَا مِنَ الطِّينِ فَلَا نَفْتَخِرُ بِنَسَبِنَا. (۵/۵)
۸۳. لَمَّا شَاهَدَ النَّاسُ أَصْنَامَهُمُ الْمَكْسُورَةَ أَحْضَرُوا إِبْرَاهِيمَ (ع) لِلْمُحَاكَمَةِ. (۵/۷۵)
۸۴. إِنَّ تَسْبُوتَ النَّاسِ تَكْتَسِبُوا الْعَدَاوَةَ بَيْنَهُمْ. (۵/۵)
۸۵. أَلطَّائِرُ قَدْ تَأَكَّدَ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ. (۵/۵)
۸۶. لِنَأْخُذِ الْحَقَّ مِنْ أَهْلِ الْبَاطِلِ وَ لَا نَأْخُذِ الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ. (۵/۵)
۸۷. نَرْجُو مِنَ اللَّهِ أَنْ يَجْعَلَ التَّوْفِيقَ نَصِيبَنَا فِي حَيَاتِنَا. (۵/۵)
۸۸. أَحْضَرَ إِبْرَاهِيمَ (ع) فَقَذَفَ فِي النَّارِ، ثُمَّ أَنْقَذَهُ رَبُّهُ مِنْهَا. (۵/۷۵)

ج. اِنتَخِبِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ: هر یک از موارد (۵/۲۵)

۸۹. أَجَاب: لِمَ تَسْأَلُونَنِي؟ اسألوا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ.
- (۱) جواب داد: از من نپرسید، از بت بزرگ بپرسید. ☐
- (۲) جواب داد: چرا از من می‌پرسید؟ از بت بزرگ بپرسید. ☐
۹۰. بَلْ تَرَاهُمْ خُلِقُوا مِنْ طِينَةٍ.
- (۱) بلکه آنان را می‌بینی از تکه گلی آفریده شده‌اند. ☐
- (۲) بلکه آنان را می‌بینی که تکه گلی آفریدند. ☐
۹۱. ﴿وَ لَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ﴾
- (۱) گفتارشان تو را اندوهگین نمی‌سازد. ☐
- (۲) نباید گفتارشان تو را اندوهگین سازد. ☐
۹۲. إِنَّمَا الْفَخْرُ لِعَقْلِ ثَابِتٍ.
- (۱) افتخار، تنها به خردی استوار است. ☐
- (۲) به‌درستی که افتخار به خردی استوار است. ☐
۹۳. عِنْدَمَا يَتَأَكَّدُ الطَّائِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعَدُوِّ وَ إِنْقَاذِ فِرَاحِهِ، يَطِيرُ.
- (۱) هنگامی که این پرنده از فریب دشمن و نجات جوجه‌هایش مطمئن می‌شود، پرواز می‌کند. ☐
- (۲) هنگامی که این پرنده از فریب دشمنان و نجات زندگی جوجه‌هایش مطمئن می‌شود، پرواز می‌کند. ☐

۹۴. ﴿وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾

- (۱) و گفتارشان نباید تو را ناراحت کند، زیرا ارجمندی همه از آن خداست. ☐
- (۲) و گفتارشان تو را ناراحت نکرده است، زیرا ارجمندی همه از آن خداست. ☐

۹۵. ﴿لَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾

- (۱) گفتارشان نباید تو را غمگین کند، زیرا ارجمندی همه از آن خداست. ☐
- (۲) گفتارشان تو را غمگین نمی کند، زیرا ارجمندی برای خداست. ☐

۹۶. يَا لَيْتَنِي أَذْهَبَ مَرَّةً أُخْرَى!

- (۱) ای کاش بار دیگر می رفتم. ☐
- (۲) ای کاش بار دیگر بروم. ☐

۹۷. ﴿... لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا ...﴾

- (۱) جز آنچه به ما آموخته ای، هیچ دانشی نداریم. ☐
- (۲) هیچ دانشی جز آنچه آموخته بودیم، نداشتیم. ☐

ح کَمَلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ: هر یک از موارد (۵/۲۵)

۹۸. كَانَ إِرْضَاءُ جَمِيعِ النَّاسِ غَايَةً لَا تُدْرَكُ.

..... خشنود ساختن همه مردم هدفی است که

۹۹. وَ أَمَلُ الدُّنْيَا سَلَامًا شَامِلًا كُلِّ الْجِهَاتِ.

دنیا را از فراگیر در همه جهت ها

۱۰۰. تَمَنَّى الْمَزَارِعُ: «لَيْتَ الْمَطَرُ يَنْزِلُ كَثِيرًا».

کشاورز : باران زیاد ببارد.

۱۰۱. وَ أَمَلُ الصَّدْرِ انْشِرَاحًا وَ فَمِي بِالْبَسَمَاتِ.

و سینه را از و دهانم را با پر کن.

۱۰۲. ﴿قَالُوا حَرِّقُوهُ وَ انصُرُوا آلِهَتَكُمْ﴾

گفتند: او را و خدایانتان را

۱۰۳. لَا كَنْزَ أَغْنَى مِنَ الْقَنَاعَةِ.

..... گنجی از قناعت نیست.

۱۰۴. ﴿وَيَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَرِيًّا﴾

کافر می گوید: من بودم.

۱۰۵. بَلْ تَرَاهُمْ خَلِقُوا مِنْ طِينَةٍ هَلْ سَوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ؟

بلکه آنان را که از تکه گلی آفریده شده اند. آیا به جز گوشت و و پی اند؟

۱۰۶. ﴿رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ﴾

پروردگارا، آنچه توانش را بر ما

۱۰۷. حَضَرَ السُّبْحَ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ لَكِنَّ الدَّلِيلَ لَمْ يَحْضُرْ.

گردشگران در سالن حاضر شدند ولی حاضر نشد.

۱۰۸. وَ أَعْنِي فِي دُرُوسِي وَ أَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ.

و من را در درس هایم و تکالیف

۱۰۹. ﴿وَلَا يَحْزُنْكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا﴾

گفتارشان نباید تو را ، زیرا ارجمندی همه از آن خداست.

۱۱۰. لَا تَطْعَمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ.

از آنچه به نیازمندان

(شهریور ۹۹)

(شهریور ۱۴۰۱)

(خرداد ۱۴۰۲)

(شهریور ۱۴۰۲)

(خرداد ۹۸)

(خرداد ۹۸)

(خرداد ۹۹)

(خرداد ۹۹)

(خرداد ۱۴۰۱)

(دی ۹۷)

(دی ۹۷ و شهریور ۱۴۰۲)

(دی ۹۷)

(دی ۹۸)

(شهریور ۹۹)

(شهریور ۹۹)

(شهریور ۹۸)

(شهریور ۱۴۰۲)

خ تَرْجِمْ مَا تَحْتَهُ حَطًّا: هر یک از موارد (۲۵/۰)

۱۱۱. اِسْتَعْفَرَ: آمرزش خواست
(۱) أَثِمَّ النَّاسُ، اِسْتَعْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ:
۱۱۲. اِنْقَطَعَ: بریده شد
(۱) لَنْ يَنْقَطَعَ:
۱۱۳. اَجْلَسَ: نشانید
(۱) لِمَاذَا لَا تَجْلِسِينَ الْاَطْفَالَ؟:
۱۱۴. عَفَرَ: آمرزید
(۱) الْمَغْفُورُ:
۱۱۵. عَفَرَ: آمرزید
(۱) لَا يُعْفَرُ الْمُخْطِئُ:
۱۱۶. تَعَلَّمَ: یاد گرفت
(۱) رَجَاءٌ تَعَلَّمُوا الْعَرَبِيَّةَ:
۱۱۷. اِسْتَعْفَرَ: آمرزش خواست
(۱) اَنْتُمْ قَدْ اِسْتَعْفَرْتُمْ:
۱۱۸. خَرَجَ: خارج شد
(۱) لَمْ يَخْرُجْ مِنَ الْبَيْتِ:
۱۱۹. قَطَعَ: برید
(۱) كَانُوا يَقْطَعُونَ:
۱۲۰. شَاهَدَ: مشاهده کرد
(۱) لَنْ يُشَاهِدَ:
۱۲۱. سَأَلَ: سؤال کرد
(۱) اَنْتُمْ لِمَ تَسْأَلُونَنِي:
(۲) لَيْتَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ لِذُنُوبِهِمْ:
(۲) كَانَ يَنْقَطِعُ:
(۲) هُمْ لَمْ يُجْلِسُوا التَّلَامِيذَ:
(۲) الْعَفَّارُ:
(۲) قَدْ عَفَرَ اللَّهُ عَبْدَهُ:
(۳) اللَّهُ هُوَ الْعَفَّارُ:
(۲) التَّلَامِيذُ قَدْ يَتَعَلَّمُونَ اللُّغَةَ الْفَرَنْسِيَّةَ:
(۳) الْكَسْلَانُ لَمْ يَتَعَلَّمِ الدَّرْسَ:
(۲) هُمْ لَا يَسْتَغْفِرُونَ:
(۳) هِيَ مَا اِسْتَعْفَرَتْ:
(۲) لَا تَخْرُجُوا مِنَ الصَّفِّ:
(۳) هُوَ قَدْ خَرَجَ مِنَ الْمَدْرَسَةِ:
(۲) لَا تَقْطَعْ:
(۲) أَشَاهِدُ:
(۲) سُئِلَ الْمُدِيرُ: أ فِي الْمَدْرَسَةِ طَالِبٌ؟

د عَيْنِ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطًّا: هر یک از موارد (۲۵/۰)

۱۲۲. لَا يَزْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَزْحَمُ النَّاسَ.
۱۲۳. الْآثَارُ الْقَدِيمَةُ تُؤَكِّدُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالْدِّينِ.
۱۲۴. حَضَرَ الْمُسَافِرُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ.
۱۲۵. تُؤَكِّدُ الْآثَارُ الْقَدِيمَةُ اهْتِمَامَ الْإِنْسَانِ بِالْدِّينِ.
۱۲۶. يَتَّبِعُ الْحَيَوَانُ طَائِرًا فِي عَشِّهِ.
۱۲۷. لَا تَأْخُذُوا الْبَاطِلَ مِنْ أَهْلِ الْحَقِّ.
۱۲۸. يَرَى الطَّائِرُ الذَّكِّيَّ حَيَوَانًا مُفْتَرِسًا.
۱۲۹. عَلَّقَى إِبْرَاهِيمُ (ع) الْفَأْسَ عَلَى كَتِفِ أَصْغَرِ الْأَصْنَامِ.
۱۳۰. الْهَدَفُ مِنْ تَقْدِيمِ الْقَرَابِينِ لِلْإِلَهَةِ تَجَنُّبُ شَرِّهَا.
۱۳۱. «و لَا يَحْزَنُكَ قَوْلُهُمْ إِنَّ الْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا»
۱۳۲. حَاوَلْ إِبْرَاهِيمُ أَنْ يَنْقِذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ.
۱۳۳. لَمَّا رَجَعَ النَّاسُ، شَاهَدُوا أَصْنَامَهُمُ الْمُكَسَّرَةَ.
۱۳۴. لِمَ تَسْأَلُونَنِي؟! إِسْأَلُوا الصَّنَمَ الْكَبِيرَ.
۱۳۵. إِبْرَاهِيمُ (ع) يَقْصِدُ الْاسْتِهْزَاءَ بِأَصْنَامِنَا.
۱۳۶. «فَهَذَا يَوْمُ الْبَغْتِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ»
۱۳۷. لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ.
۱۳۸. حَضَرَ جَمِيعُ السِّيَاحِ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ.
۱۳۹. الطَّائِرُ الذَّكِّيُّ يَرَى حَيَوَانًا مُفْتَرِسًا قَرُبَ عَشِّهِ.

آزمون شماره ۱		سؤالات شبیه ساز امتحان نهایی نوبت اول			تألیف
درس: عربی ۳		رشته: ریاضی و فیزیک - علوم تجربی		مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تاریخ: / /
ردیف	سؤالات	بارم			
۱	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا: (الف) سَيَّارَتُنَا مُعْطَلَةٌ فِي الْمَوْقِفِ. (ب) اجْعَلِ التَّوْفِيقَ حَظِّي فِي الْحَيَاةِ. (ج) اَلْسَمَكَةُ تُطْلِقُ قَطْرَاتِ الْمَاءِ مُتَتَالِيَةً.	۱			
۲	عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ وَ الْمُتَرَادِفَ فِي الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ: (كلمة واحدة زائدة) «أَسْفَل - أَعْلَى - النَّاجِح - الْخَنيف - الْفَائِز - أَلْسَلِم - النَّزَاع»	۰/۷۵			
۳	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى: الرَّجُلُ □ الإِمرَأَةُ □ الرُّأْسُ □ الْكَتِفُ □	۰/۲۵			
۴	اُكْتُبِ الْمُفْرَدَ لِكَلِمَةِ الْجَمْعِ وَ الْجَمْعَ لِكَلِمَةِ الْمُفْرَدِ: (الف) اَلنَّقْشُ: (ب) اَلْقَمَمُ:	۰/۵			
۵	اِنتَخِبِ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ: يَكُونُ بِلا فائِدةً (الْدَاءُ □ الصَّحَّة □ السُّدَى □ اَلْعَظْم □)	۰/۲۵			
۶	تَرْجِمِ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ: (الف) «إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ» (ب) «يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَرْضِيَّةً» (ج) «رَبَّنَا وَ لَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ» (د) عِنْدَمَا يَرِجُّ النَّاسُ يُشَاهِدُونَ أَصْنَامَهُمْ الْمُكَسَّرَةَ. (هـ) إِنَّ هَذِهِ السَّمَكَةُ تُدَافِعُ عَنْ صِغَارِهَا وَ هِيَ تَسِيرُ مَعَهَا. (و) «لَا تَغْضَبْ فَإِنَّ الْغَضَبَ مَفْسَدَةٌ». (ز) «لَا فَقْرَ أَشَدُّ مِنَ الْجَهْلِ». (ح) يَتَأَكَّدُ الطَّاوِرُ مِنْ خِدَاعِ الْعُدُوِّ فَيَطِيرُ بَعْتَةً. (ط) «إِنْ تَسَبَّوْا النَّاسَ تَكَتْسَبُوا الْعُودَ بَيْنَهُمْ». (ي) حَاوَلَ إِبْرَاهِيمُ أَنْ يَنْقِذَ قَوْمَهُ مِنْ عِبَادَةِ الْأَصْنَامِ.	۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵			
۷	اَكْمِلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجَمَةِ: (۱) «لَا تُطْعِمُوا الْمَسَاكِينَ مِمَّا لَا تَأْكُلُونَ»: از آن چه (الف) به نیازمندان (ب) (۲) «يَقُولُ الْكَافِرُ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ ثَرِيًّا»: و كافر می گوید (الف) من (ب) بودم.	۱			
۸	عَيِّنِ الصَّحِيحَ فِي التَّرْجَمَةِ: (۱) يَا لَيْتَنِي أَذْهَبَ مَرَّةً أُخْرَى. (الف) ای کاش بار دیگر می رفتم. □ (۲) رَأَيْتُ اللَّاعِبِينَ الْإِيرَانِيِّينَ ضَاحِكِينَ. (الف) بازیکنان ایرانی را خندان دیدم. □ (ب) بازیکنان ایرانی خندان را دیدم. □ (ب) ای کاش بار دیگر بروم. □	۰/۵			
۹	تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا: (الف) عَلِيمٌ: دانست (ب) لَعِبَ: بازی کرد (ج) سَمَحَ: اجازت داد (د) قَفَرٌ: پرید (۱) عَلِمْتُ الْأَسْرَارَ (۱) سَيَلَعَبُ الْفَرِيقَانِ (۱) لَا تَسْمَحِي الْخُرُوجَ مِنَ الصَّفِّ (۱) مَا قَفَرْتُ مِنَ الطَّائِرَةِ (۲) لَا تَعْلَمُونَ الدُّرُوسَ الْمَاضِيَةَ (۲) لَا يَلْعَبُ الطِّفْلُ فِي الشَّارِعِ (۲) سَمَحْتُ لِلنَّاسِ أَنْ يَدْخُلُوا (۲) الْبُومَةُ وَ الْحَفَاشُ يَقْفِرَانِ فِي اللَّيْلِ	۲			

ردیف	سؤالات	بارم
۱۰	عَيِّنِ الْفِعْلَ الْمُنَاسِبَ لِلْفَرَاغِ: (الف) الصَّدِيقَتَانِ مِنْ أَعْمَالِهِمَا. (نَدِمْتَا ☐ نَدِمْتُمَا ☐ نَدِمَا ☐ (ب) يَا حَبِيبِي فِي حَيَاتِكَ. (لَا يَحْزَنُ ☐ لَا يَحْزَنُ ☐ لَا تَحْزَنُ ☐ (ج) أَمْسِ كُتُبَكَ إِلَّا كِتَابَ الْعَرَبِيَّةِ. (لَا تُطَالِعِينَ ☐ مَا طَالَعْتَ ☐ مَا طَالَعْتَ ☐ (د) النَّسَاءُ أَنْ تُثْمِرَ هَذِهِ الشَّجَرَةَ. (تَأْمُلُ ☐ يَأْمُلُنَ ☐ تَأْمُلُونَ ☐	۱
۱۱	عَيِّنِ الْإِبْرَارَةَ الَّتِي فِيهَا «لَا النَّافِيَةُ لِلْجُنْسِ»: (الف) «هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ» ☐ (ب) - أ لَا تَعْرِفُونَنِي؟ +، لَا، مَعَ الْأَسْف. لَا نَتَذَكَّرُكَ. ☐ (ج) «لَا سَوْءَ أَسْوَأَ مِنَ الْكَذِبِ». ☐	۰/۲۵
۱۲	عَيِّنِ الْإِبْرَارَةَ الَّتِي مَاجَاءَ فِيهَا مِنَ «الْخُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ»: (الف) «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ» ☐ (ب) «فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» ☐ (ج) إِنْحَثْ عَنْ مَعْنَى الْعَصَاةِ فِي الْمُعْجَمِ ☐	۰/۲۵
۱۳	(الف) إِنْحَثْ عَنِ الْأَسْمَاءِ التَّالِيَةِ فِي هَذِهِ الْجُمْلِ: (۱) إِسْمُ الْفَاعِلِ (۲) إِسْمُ الْمَفْعُولِ (۳) إِسْمُ الْمُبَالَاةِ (۴) إِسْمُ التَّفْضِيلِ (۵) إِسْمُ الْمَكَانِ عَلَى رَجُلٍ صَبَّارٍ وَ مُحْتَرَمٍ - أَصْدِقَائِي يَسْتَعْلِمُونَ فِي الْمَصْنَعِ - عَلَّقَ إِبْرَاهِيمُ الْفَأْسَ عَلَى كَنْفِ أَكْبَرِ الْأَصْنَامِ - الْغَارُ يَقَعُ فَوْقَ جَبَلٍ مُرْتَفِعٍ. (ب) تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا: (۱) أَقْوَى النَّاسِ مَنْ عَفَا عَدُوَّهُ مُقْتَدِرًا.	۱/۷۵
۱۴	عَيِّنِ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا: (الف) حَضَرَ الْمُسَافِرُ فِي قَاعَةِ الْمَطَارِ مُبْتَسِمًا. (ب) الْهَدَفُ مِنْ تَقْدِيمِ الْقُرَابِينِ لِلْإِلَهَةِ تَجَنَّبَ شَرَّهَا. (ج) يَتَبَعُ الْحَيَوَانُ الْمُفْتَرَسُ هَذِهِ الْفَرِيسَةَ. (د) كُلُّ التَّلَامِيذِ جَالِسُونَ فِي الْمَكْتَبَةِ وَ هُمْ يُطَالِعُونَ دُرُوسَهُمْ.	۲
۱۵	عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الصَّحِيحَةَ لِلْإِعْرَابِ: (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ) (الْمَوْقِفُ - الْجَرَّازَةُ - بُنْيَتِي - بُنْيَ) (الف) سَيَّارَةٌ تُسْتَخْدَمُ لِلْعَمَلِ فِي الْمَرْزَعَةِ. (ب) بِنْتِي الصَّغِيرَةُ:	۰/۵
۱۶	عَيِّنِ الصَّحِيحَ وَ الْخَطَأَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ: (الف) أَلَصَنَمُ تِمْنَالٌ مِنْ حَجَرٍ أَوْ حَسَبٍ يُعَبَّدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ: (ب) بَدَّوْا يَتَهَاْمَسُونَ: إِنَّهُمْ بَدَّوْا يَتَكَلَّمُونَ بِكَلَامٍ خَفِيِّ: (ج) الْخَنِيفُ هُوَ الْمُتَمَائِلُ لِلْبَاطِلِ وَ التَّارِكُ لِدِينِ الْحَقِّ: (د) أَلْدَارُ هِيَ الْمَكَانُ الَّذِي يَعِيشُ فِيهِ الْإِنْسَانُ:	۱
	نَرْجُو لَكُمْ النَّجَاحَ	۲۰

الف) تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خُطُّ (کلماتی را که زیر

آن‌ها خطی است، ترجمه کن) هر یک از موارد (۰/۲۵)

۱. مراسم

۲. یکتاپرست

۳. مایهٔ تباهی

۴. تبر

۵. کشمکش

۶. شکست، پت‌ها

۷. نجات داد

۸. روش و کردار، سرگذشت

۹. نیرنگ (مکر، فریب)

۱۰. بت‌ها

۱۱. محکم

۱۲. شدیدتر (سخت‌تر)

۱۳. شکسته شده

۱۴. نیکوکاران

۱۵. سرود

۱۶. بخت، شانس، بهره

۱۷. نگهداری می‌کرد

۱۸. بدتر

ب) عَيِّنِ الْمُتَضَادَّ وَ الْمُتَرَادِفَ فِي الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةِ (متضاد و مترادف را در کلمات زیر

مشخص کن) هر یک از موارد (۰/۲۵)

۱۹. اَلْمَوْحِد = اَلْحَنِيف (یکتاپرست)

اَللِّزَاع (درگیری، کشمکش) ≠ اَلسَّلَم (صلح)

۲۰. اَلضَّرَاع = اَللِّزَاع (درگیری، کشمکش)

اَلْخَيْر (خوبی) ≠ اَلشَّوْء (بدی)

۲۱. اَلضَّرَاع ≠ اَلسَّلَم

۲۲. أَرَى = أَشَاهِدُ (می‌بینم)

اَلضَّرَاع ≠ اَلسَّلَم

۲۳. أَسْفَلَ (پایین، پایین‌تر، پایین‌ترین) ≠ أَعْلَى (بالا، بالاتر، بالاترین)

۲۴. اَلْف تَارِك (ترک کننده) ≠ اَلْمُتَمَائِل (خواهان، راغب)

ب مُكْسِر = مَكْسُور (شکسته شده)

۲۵. اَلْف اِنْشِرَاح (شادمانی) ≠ حُزْن (اندوه)

ب طَرِيقَة = سِيَرَة (روش)

۲۶. اَلْف تَصَر = اَعَانَ (کمک کرد)

ب اِقْتِرَاب (نزدیک شدن) ≠ اِبْتِعَاد (دور شدن)

پ) عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ (کلمهٔ ناهماهنگ را مشخص کن) هر یک از موارد (۰/۲۵)

۲۷. اَلطَّيِّبَة

(الف) نقره - ب آهن - ج گِل - د مس

۲۸. اَلطَّيِّبَة

(الف) نقره - ب گِل - ج طلا - د مس

۲۹. اَلْأَقْوَام

(الف) کنده‌کاری‌ها - ب نقاشی‌ها - ج نوشته‌ها - د گروه‌ها

۳۰. ب اَلطَّيْن (الف) دهان - ب گِل - ج پا - د استخوان

در اینجا کنار هر پاسخ، یک تگ تاکسونومی براساس سطوح یادگیری شیوه‌نامهٔ علوم (مصوب آموزش و پرورش) گذاشته‌ایم تا شما با سطح هر سؤال و پاسخ آن به خوبی آشنا شوید. در پایین صفحات پاسخ‌نامه، نشانه‌های سطوح یادگیری را مشخص کرده‌ایم.

۳۱. الف) فَأَسَأُ (الف) تبر - ب دیروز - ج فردا - د امروز - ه اکنون

۳۲. ب الشَّدَى (الف) ساختمان - ب بیهوده - ج کنده‌کاری - د مجسمه

۳۳. د الخِدَاع (الف) پرنده - ب شکار - ج لانه - د فریب

ت) اُكْتُبْ مُفْرَدًا أَوْ جَمْعًا الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةَ (مفرد یا جمع کلمات زیر را بنویس) هر

یک از موارد (۰/۲۵)

۳۴. اَلنَّقُوش (کنده‌کاری‌ها، نگاره‌ها)

۳۵. اَلْأَكْتَف (شانه‌ها)

۳۶. اَلْقَرِيسَة (شکار)

۳۷. قَرْح (جوجه)

۳۸. اَلْف خَضَارَات (تمدن‌ها)

ب بَشْمَة (لیخند)

ج حَادِثَات (اتفاق‌ها، رویدادها)

د دین

ه شَعْب (ملت)

و قَرَابِین (قربانی‌ها)

ز قَأَس (تبر)

ح ضُیُوف (میهمانان)

ط سِنّ (دندان)

ی أَقْوَام (گروه‌ها)

ث) اِنتَخِبِ الْكَلِمَةَ الْمُنَاسِبَةَ لِلتَّوْضِيحَاتِ التَّالِيَةِ. (کلمهٔ مناسب را برای توضیحات

زیر انتخاب کن.) هر یک از موارد (۰/۲۵)

۳۹. الشَّدَى. بدون فایده می‌باشد. (شانس، درد، سلامتی، پوچ و بیهوده)

۴۰. الصَّنَم. مجسمه‌ای از سنگ یا چوب یا آهن که مردم آن را به جای خدا

می‌پرستند. (پوچ، بت، شکارچی (درنده))

۴۱. الرُّأْس. عضوی از اعضای جسم که بالای تنه قرار می‌گیرد. (سر، تبر، لانه)

۴۲. اَلْحَنِيف. ترک‌کنندهٔ باطل و روی‌آورنده به دین حق. (یکتاپرست، استوار، مهمان)

۴۳. الصَّيْف. کسی که به خانهٔ ما می‌آید و چند ساعت یا روز می‌ماند. (مهمان،

خانه، گِل)

۴۴. الْعَظْم. قسمتی سفید از جسم که روی آن گوشت است. (استخوان،

دهان، سینه)

ج) تَرْجِمِ الْآيَاتِ وَ الْعِبَارَاتِ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ (آیه‌ها و عبارات‌های زیر را به

فارسی ترجمه کن)

۴۵. نوشته‌ها و نگاره‌ها (۰/۲۵) دلالت می‌کند بر این که (۰/۲۵) دین در وجود

انسان ذاتی است (۰/۲۵)

۴۶. خدای من، موفقیت را (۰/۲۵) بخت من در زندگی قرار بده (۰/۲۵)

۴۷. هیچ خیری در سخنی نیست (۰/۲۵) مگر آن که با عمل همراه باشد (۰/۲۵)

نکته ترجمه: لا نفی جنس: هیچ... نیست

۴۸. هر غذایی که نام خدا (۰/۲۵) بر آن برده نشود (۰/۲۵) ... هیچ برکتی

در آن نیست. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «يَذْكُرُ» فعل مضارع مجهول است.

خلاقیت

درک و فهم

ارزیابی و قضاوت

دانشی

تحلیلی

کاربردی

۷۳. امید است که خدا عقل و قلب من را (۰/۲۵) با دانش‌های سودمند نورانی کند. (۰/۲۵)

۷۴. این پرنده ناگهان پرواز نخواهد کرد (۰/۲۵) زیرا او از فریب دشمنش مطمئن نشده است. (۰/۲۵)

نکته ترجمه ۱: «لَنْ + مضارع: مستقبل منفی»

نکته ترجمه ۲: «لَمْ + مضارع: ماضی ساده (ساده یا نقلی)»

۷۵. حیوانی شکارچی نزدیک لانه پرنده باهوش (۰/۲۵) مشاهده می‌شود. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «يُشَاهَدُ» فعل مضارع مجهول است.

۷۶. همانا از سنت (پیامبر) آن است که شخص (۰/۲۵) با مهمانش تا در خانه برود. (۰/۲۵)

۷۷. هنگامی که حیوان درنده‌ای را می‌بیند (۰/۲۵) وانمود می‌کند که بالاش شکسته است. (۰/۲۵)

۷۸. «همانا ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم (۰/۲۵)، امید است که شما خردورزی کنید (۰/۲۵)»

نکته ترجمه: «لَعَلَّ + مضارع: مضارع التزامی»

۷۹. هنگامی که مردم برمی‌گردند (۰/۲۵)، بت‌های شکسته خود را (۰/۲۵) می‌بینند. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «أَصْنَاهُمْ الْفُكْسَرَةُ: بت‌های شکسته‌شان» یک ترکیب وصفی-اضافی می‌باشد. ترتیب ترجمه این‌گونه ترکیب‌ها یک سه دو است! ابتدا کلمه اول، بعد کلمه سوم، بعد کلمه دوم!

۸۰. «پروردگارا و آنچه را که هیچ طاقتی نسبت به آن نداریم (۰/۲۵)، بر ما تحمیل مکن (۰/۲۵)»

۸۱. امیدوارم که خدا (۰/۲۵) توفیق را (۰/۲۵) بهرام (۰/۲۵) در زندگی‌ام قرار دهد. (۰/۲۵)

۸۲. ما از (تگه) گلی آفریده شده‌ایم (۰/۲۵) پس نباید به دودمانمان (نسب) افتخار کنیم. (۰/۲۵)

نکته ترجمه ۱: «حُلِقْنَا» فعل مجهول است.

نکته ترجمه ۲: «لَا تَفْتَحْزِرْ» فعل نهی متکلم می‌باشد و به صورت «نبايد» التزامی ترجمه می‌شود.

۸۳. هنگامی که مردم بت‌های شکسته‌شان را (۰/۲۵) دیدند، ابراهیم (ع) را برای محاکمه (۰/۲۵) آوردند (حاضر کردند). (۰/۲۵)

۸۴. اگر به مردم دشنام دهید (۰/۲۵)، دشمنی میان آن‌ها را به دست می‌آوردید. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: فعل شرط به صورت مضارع التزامی و جواب شرط به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.

۸۵. پرنده از نیرنگ دشمن (۰/۲۵) مطمئن شده است. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «قَدْ + ماضی: ماضی نقلی»

۸۶. باید حق را از اهل باطل بگیریم (۰/۲۵) و نباید باطل را از اهل حق بگیریم. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «لِنَأْخُذْ» و «لَا نَأْخُذْ» به ترتیب فعل امر و نهی متکلم است. به صورت «باید» التزامی و «نبايد» التزامی ترجمه می‌شوند. کسره موجود در حرف «ذ» کسره عارضی می‌باشد. «اگر نمی‌دونی چیه، برو درس صفر»!

۴۹. ابراهیم (ع) را آوردند (۰/۲۵) و او را در آتش افکندند (۰/۲۵)، سپس خداوند او را از آن نجات داد (۰/۲۵)

۵۰. ابراهیم (ع) برای نجات (۰/۲۵) قومش از پرستش بت‌ها (۰/۲۵) کوشید. (۰/۲۵)

۵۱. هیچ فقری سخت‌تر از نادانی (۰/۲۵) نیست و هیچ عبادتی (۰/۲۵) همچون تفکر نیست. (۰/۲۵)

۵۲. «ای ابراهیم آیا تو این [کار] را (۰/۲۵) با خدایان ما کردی؟ (۰/۲۵)»

۵۳. قرآن کریم در مورد سرگذشت (رفتار و کردار) پیامبران (ع) (۰/۲۵) با ما سخن گفته است. (۰/۲۵)

نکته ترجمه: «قَدْ + ماضی: ماضی نقلی»

۵۴. در دین‌های مردم خرافاتی را (۰/۲۵) می‌بینیم که در گذر زمان‌ها (۰/۲۵) زیاد شده است. (۰/۲۵)

۵۵. «آیا انسان گمان می‌کند (می‌پندارد) (۰/۲۵) که بیهوده رها می‌شود (۰/۲۵)»
نکته ترجمه ۱: «يُتْرَكْ» فعل مجهول مضارع است.

نکته ترجمه ۲: «سُدِّي» حال می‌باشد و به صورت قید حالت ترجمه می‌شود.

۵۶. آثار قدیمی توجه انسان را (۰/۲۵) به دین تأکید می‌کند. (۰/۲۵)

۵۷. در یکی از عیدها، وقتی قومش (۰/۲۵) از شهر خود بیرون رفتند (۰/۲۵) ابراهیم (ع) تنها ماند. (۰/۲۵)

۵۸. «با یکتاپرستی به دین (۰/۲۵) روی بیاور (۰/۲۵)»

نکته ترجمه: «حَنِيفًا» حال می‌باشد و به صورت قید حالت ترجمه شده است.

۵۹. «گفتند او را (۰/۲۵) بسوزانید و خدایانتان را (۰/۲۵) یاری کنید (۰/۲۵)»
۶۰. هیچ ملتی از ملت‌های زمین نیست (۰/۲۵) مگر اینکه دینی و روشی (۰/۲۵) برای عبادت داشته باشد. (۰/۲۵)

۶۱. «پس این، روز رستاخیز است (۰/۲۵) ولی شما نمی‌دانستید (۰/۲۵)»

نکته ترجمه: «كَانَ + مضارع: ماضی استمراری»

۶۲. مدیر پاسخ داد: (۰/۲۵) هیچ دانش‌آموزی اینجا نیست (۰/۲۵)

۶۳. مردم شروع به پیچ کردند: (۰/۲۵) قطعاً بت سخن نمی‌گوید (۰/۲۵) و ابراهیم (ع) قصد مسخره کردن بت‌های ما را دارد. (۰/۲۵)

۶۴. حق را از اهل باطل بگیرید (۰/۲۵) و (ولی) باطل را از اهل حق نگیرید. (۰/۲۵)

۶۵. گویی رضایت همه مردم هدفی است (۰/۲۵) که به دست آورده نمی‌شود. (۰/۲۵)

۶۶. هیچ لباسی (۰/۲۵) زیباتر از تندرستی نیست. (۰/۲۵)

۶۷. ابراهیم (ع) به جز بت بزرگ (۰/۲۵)، همه بت‌ها را در معبد (۰/۲۵) شکست. (۰/۲۵)

۶۸. «و کافر می‌گوید: (۰/۲۵) ای کاش من خاک بودم (۰/۲۵)»

۶۹. هیچ دینی برای کسی که (۰/۲۵) هیچ عهده ندارد، نیست. (۰/۲۵)

۷۰. «جز آنچه به ما آموخته‌ای (۰/۲۵)، هیچ دانشی نداریم (برای ما نیست) (۰/۲۵)»

۷۱. آیا ابراهیم قبل از اینکه معبد را ترک کند (۰/۲۵)، تبر را بر شانه بزرگ‌ترین بت‌ها آویخت؟ (۰/۲۵)

۷۲. بسیاری از چیزها بر توجه انسان به دین تأکید می‌کنند (۰/۲۵) از جمله آن‌ها تمدن‌های قدیمی هستند. (۰/۲۵)

خلافت

درک و فهم

ارزبابی و قضاوت

دانشی

تحلیلی

کاربردی

۸۷. از خدا می‌خواهیم که توفیق را (۰/۲۵) بهره‌ما در زندگی‌مان قرار دهد. (۰/۲۵)

۸۸. ابراهیم آورده شد (احضار شد) (۰/۲۵) پس در آتش انداخته شد (۰/۲۵)، سپس پروردگارش او را از آن نجات داد. (۰/۲۵)
نکته ترجمه: «أَحْضِرَ» و «قُذِفَ» دو فعل ماضی مجهول هستند.

ج. **إِنْتَخِبَ الصَّحِيحُ فِي التَّرْجَمَةِ (گزینۀ صحیح را در ترجمه انتخاب کن)** هر یک از موارد (۰/۲۵)

۸۹. ۲ (لِمَ: چرا / تَسْأَلُونَنِي: از من می‌پرسید)

۹۰. ۱ (خُلِقُوا: آفریده شده‌اند)

۹۱. ۲ (لَا يَحْزُنُكَ: نباید تو را اندوهگین سازد)

۹۲. ۱ (إِنَّمَا: تنها)

۹۳. ۱ (الْعَدُوُّ: دشمن)

۹۴. ۱ (لَا يَحْزُنُكَ: نباید تو را ناراحت کند)

۹۵. ۱ (لَا يَحْزُنُكَ: نباید تو را غمگین کند / جَمِيعًا: همه)

۹۶. ۲ (لَيْتَنِي أَذْهَبُ: کاش بروم. لَيْتَ + مضارع = مضارع التزامی)

۹۷. ۱ (عَلَّمْتَنَا: به ما آموخته‌ای)

ح. **كَمَلِ الْفَرَائِغَ فِي التَّرْجَمَةِ الْفَارِسِيَّةِ (جاهای خالی را در ترجمۀ فارسی کامل کن)** هر یک از موارد (۰/۲۵)

۹۸. گویی که - به‌دست آورده نمی‌شود (حاصل نمی‌شود).

۹۹. صلحی - پُر کن

۱۰۰. آرزو کرد - کاش

۱۰۱. شادمانی - لبخندها

۱۰۲. بسوزانید - یاری کنید.

۱۰۳. هیچ - بی‌نیاز کننده‌تر

۱۰۴. ای کاش - خاک

۱۰۵. می‌بینی - استخوان

۱۰۶. نداریم - تحمیل مکن

۱۰۷. فرودگاه - راهنما

۱۰۸. انجام - یاری کن

۱۰۹. ناراحت کند

۱۱۰. نمی‌خورید - نخورانید

خ. **تَرْجِمْ مَا تَحْتَهُ حَظُّ (آنچه را زیر آن خطی است، ترجمه کن)** هر یک از موارد (۰/۲۵)

۱۱۱. ۱ (آمزش بخواهید)

تذکر: به ترجمۀ امر مخاطب دقت کنید.

۲ (آمزش بخواهند)

نکته ترجمه: لَيْتَ + مضارع: مضارع التزامی

۱۱۲. ۱ (بریده نخواهد شد)

نکته ترجمه: لَنْ + مضارع: مستقبل منفی

۲ (بریده می‌شد)

نکته ترجمه: کان + مضارع: ماضی استمراری

۱۱۳. ۱ (نمی‌نشانی)

نکته ترجمه: لا + مضارع: مضارع منفی ساده (اخباری)

۲) نشان‌دند، نشانده‌اند

نکته ترجمه: لم + مضارع: ماضی منفی (ساده یا نقلی)

۱۱۴. ۱ (آمزیده شده)

تذکر: به ترجمۀ اسم مفعول دقت کنید.

۲) بسیار آمزنده

تذکر: به ترجمۀ اسم مبالغه دقت کنید.

۱۱۵. ۱ (آمزیده نمی‌شود)

تذکر: به ترجمۀ مضارع مجهول منفی دقت کنید.

۲) آمزید، آمزیده است

نکته ترجمه: قد + ماضی: ماضی نقلی

۳) بسیار آمزنده

۱۱۶. ۱ (یاد بگیرد)

۲) گاهی یاد می‌گیرند

نکته ترجمه: قد + مضارع: گاهی / شاید + مضارع

۳) یاد نگرفت، یاد نگرفته است

۱۱۷. ۱ (آمزش خواسته‌اید)

۲) آمزش نمی‌خواهند

۳) آمزش نخواست

نکته ترجمه: ما + ماضی: ماضی منفی

۱۱۸. ۱ (خارج نشد، خارج نشده است)

۲) خارج نشوید

تذکر: به ترجمۀ فعل نهی مخاطب دقت کنید.

۳) خارج شده است (خارج شد)

۱۱۹. ۱ (می‌بریدند)

۲) نمی‌بریم

۱۲۰. ۱ (مشاهده نخواهد کرد)

۲) مشاهده می‌کنم

تذکر: به ترجمۀ مضارع ساده (اخباری) توجه کنید.

۱۲۱. ۱ (سؤال می‌کنید)

۲) سؤال شد

تذکر: به ترجمۀ ماضی مجهول دقت کنید.

د. **عَيْنِ الْمَحَلِّ الْأَعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَظُّ (محل اعرابی (نقش) کلماتی را که زیر آن‌ها خطی است، مشخص کن)** هر یک از موارد (۰/۲۵)

۱۲۲. فاعل، مفعول

۱۲۳. مفعول، مضاف‌الیه

۱۲۴. فاعل، جار و مجرور

۱۲۵. فاعل

۱۲۶. فاعل، مفعول

۱۲۷. مفعول، مضاف‌الیه

۱۲۸. فاعل، مفعول

۱۲۹. فاعل، مضاف‌الیه

۱۳۰. مبتدا، مضاف‌الیه، خبر

۱۳۱. فاعل، جار و مجرور

خلاقیت

درک و فهم

ارزیابی و قضاوت

دانشی

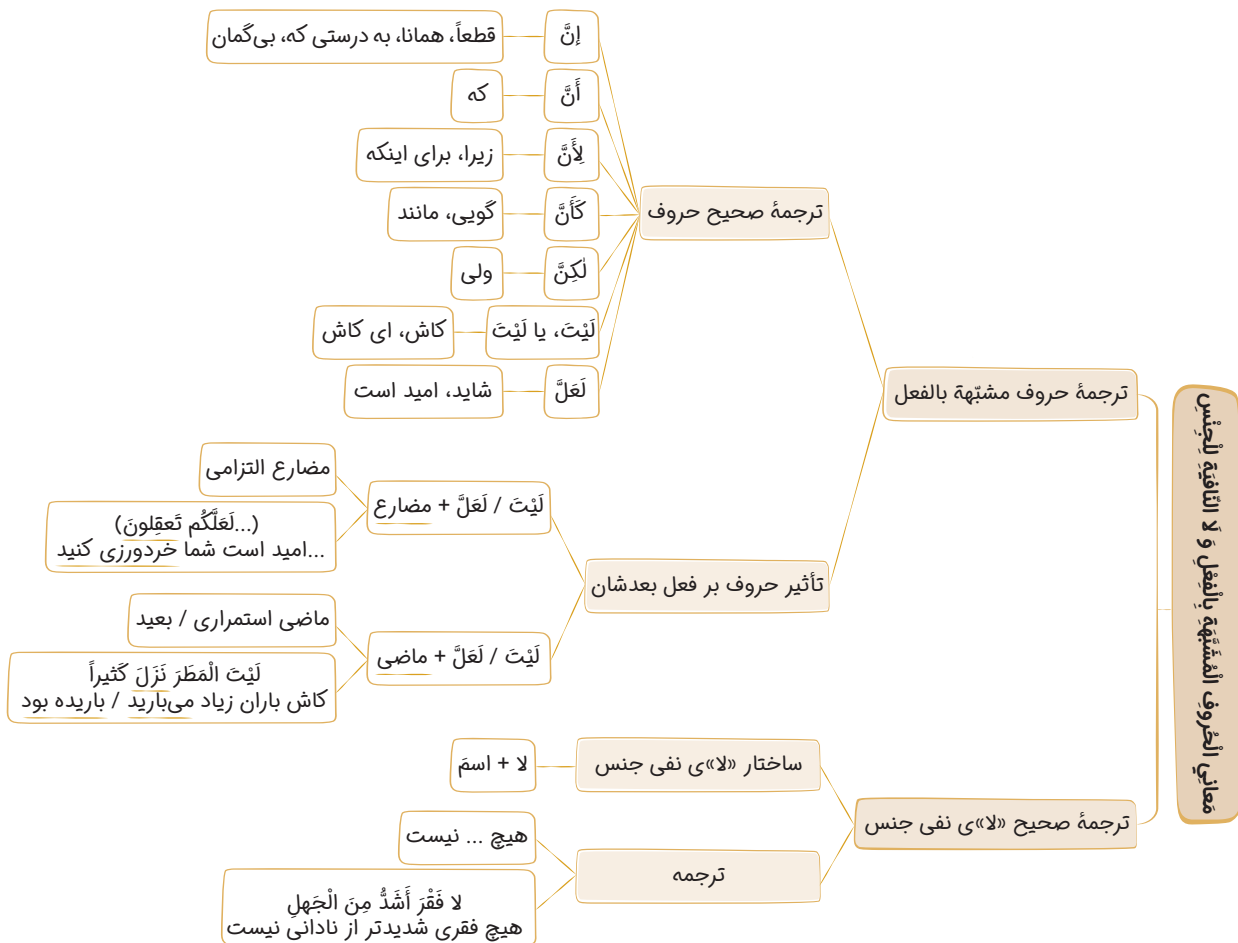
تحلیلی

کاربردی

درس اول: معانی الحروف المشبهة بالفعل و لا النافية للجنس

رفقا!

- مطلب مهم توی درس یک اینه که به ترجمه دقیق حروف مشبهة بالفعل و لای نفی جنس حسابی دقت کنین و صحیح بنویسین!
- خیلی وقتا بین «لَيْتَ: کاش» و «لَعَلَّ: شاید، امید است» اشتباه می‌شه!
- توی «لا»ی نفی جنس هم حواستون به ترجمه «هیچ ... نیست» باشه! هر ترجمه‌ای غیر این ولو اینکه همین مفهوم روبه روشونه، قابل پذیرش نیست!
- حالا خود تو، نکاتی که از نمودار بالا فهمیدی رو بنویس تا برات مرور بشه:

دوپینگ فوری

درس دوم: اَلْحَال

• در مورد حال، دو مدل سؤال داریم:

حالت اول: می‌گه «حال» رو مشخص کن؛ اینجا ممکنه توی جملاتی که بهمون داده، حال از نوع اسم یا جمله داشته باشیم و باید مشخص کنیم!

حالت دوم: اینکه توی جملاتی که برای ترجمه کردن بهتون دادن، حال اومده!

• اینجا باید به کم حواستون جمع‌تر باشه و خودتون ترجمه صحیح حال رو در ترجمه‌تون لحاظ کنیم!

• توی حالت دوم کسی به شما گرا نمی‌ده که «حال» داریم؛ خودتون باید تشخیص بدین و ترجمه‌ش کنیم!

الفبای ترجمه

- برای ترجمه کردن یا حل تست دو گزینه‌ای ترجمه یا پر کردن جای خالی در ترجمه یا هر چیزی که به نحوی به ترجمه مربوط می‌شود، علاوه بر حفظ کردن لغات و واژگان، به نکات زیر هم نیاز دارید!
- تمام آنچه که برای ترجمه در امتحان نهایی نیاز دارید، اینجا جمع‌آوری کردیم!

۱- فعل

- ترجمه فعل پُر از نکات ریز و درشت است!

الف) صیغه فعل

- منظور از صیغه فعل سه چیز است: **شخص، تعداد و جنس**. در فارسی فعل‌هایی که برای مذکر به کار می‌رود با فعل‌هایی که برای مؤنث به کار می‌رود، تفاوتی ندارد؛ فقط **تعداد** (مفرد، مثنی و جمع) و **شخص** (غایب، مخاطب، متکلم) حائز اهمیت است. از طرفی مثنی و جمع هم در فارسی به صورت جمع ترجمه می‌شود؛ پس باز هم نیاز به تفکیک نیست. کافیست ظاهر هر فعل و شناسه‌هایی را که به انتهای فعل در ماضی و به ابتدا و انتهای فعل در مضارع اضافه می‌شود، با شناسه‌ای که در فارسی باید فعل را برایش ترجمه کنید، ارتباط دهید! به طور مثال بدانید وقتی انتهای فعل ماضی «ت» می‌آید، باید در فارسی برای «تو» ترجمه شود. جدول و نموداری که در ادامه می‌آید، برای درک بهتر این موضوع است.

شخص	جنس	تعداد	ضمیر منفصل	شناسه معادل فارسی	فعل ماضی	ساختار فعل ماضی	فعل مضارع	ساختار فعل مضارع
غایب	مذکر	مفرد	هُوَ	او	ذَهَبَ	ریشه فعل	يَذْهَبُ	ی- + ریشه فعل
		مثنی	هُمَا	آن‌ها	ذَهَبَا	ریشه فعل + ا	يَذْهَبَانِ	ی- + ریشه فعل + اِ
		جمع	هُمْ	آن‌ها	ذَهَبُوا	ریشه فعل + وا	يَذْهَبُونَ	ی- + ریشه فعل + وِ
	مؤنث	مفرد	هِيَ	او	ذَهَبَتْ	ریشه فعل + ث	تَذْهَبُ	ت- + ریشه فعل
		مثنی	هُمَا	آن‌ها	ذَهَبَتَا	ریشه فعل + تا	تَذْهَبَانِ	ت- + ریشه فعل + اِ
		جمع	هُنَّ	آن‌ها	ذَهَبْنَ	ریشه فعل + نَ	يَذْهَبْنَ	ی- + ریشه فعل + نَ
مخاطب	مذکر	مفرد	أَنْتَ	تو	ذَهَبْتَ	ریشه فعل + تَ	تَذْهَبُ	ت- + ریشه فعل
		مثنی	أَنْتُمَا	شما	ذَهَبْتُمَا	ریشه فعل + تُمَا	تَذْهَبَانِ	ت- + ریشه فعل + اِ
		جمع	أَنْتُمْ	شما	ذَهَبْتُمْ	ریشه فعل + تُم	تَذْهَبُونَ	ت- + ریشه فعل + وِ
	مؤنث	مفرد	أَنْتِ	تو	ذَهَبْتِ	ریشه فعل + تِ	تَذْهَبِينَ	ت- + ریشه فعل + یِ
		مثنی	أَنْتُمَا	شما	ذَهَبْتُمَا	ریشه فعل + تُمَا	تَذْهَبَانِ	ت- + ریشه فعل + اِ
		جمع	أَنْتُنَّ	شما	ذَهَبْتُنَّ	ریشه فعل + تُنَّ	تَذْهَبْنَ	ت- + ریشه فعل + نَ
متکلم	مذکر یا مؤنث	وحده (مفرد)	أَنَا	من	ذَهَبْتُ	ریشه فعل + ث	أَذْهَبُ	أ + ریشه فعل
	مذکر یا مؤنث	مع الغیر (مثنی یا جمع)	نَحْنُ	ما	ذَهَبْنَا	ریشه فعل + نا	نَذْهَبُ	ن- + ریشه فعل

- همان‌طور که ملاحظه کردید، اگر شناسه فعل را بشناسید، متوجه می‌شوید باید برای «چه کسی» ترجمه شود. بهترین راهی که برای درست ترجمه کردن فعل به نظر می‌رسد، این است که بدانید هر شناسه را برای چه کسی در فارسی باید ترجمه کنید! موارد قطعی را در نمودار زیر برایتان جمع‌بندی کردیم! دو فعل در مضارع هستند که ترجمه قطعی آن دو، داخل جمله معلوم می‌شود! آن‌ها در نمودار بعدی آمده است!

موارد قطعی ترجمه فعل

ماضی (یا توجه به انتهای فعل)

او	— (بدون شناسه) ت
آنها	ا، وا، تا، ن
تو	ت، ت
شما	ثما، ثم، ثنْ
من	ث
ما	نا

ماضارع (یا توجه به ابتدا و انتهای فعل)

او	ی ... —
آنها	ی ... ان، ون، ن
تو	ت ... ین
شما	ت ... ون، ن
من	أ ... —
ما	ن ... —

موارد غیر قطعی ترجمه فعل

مضارع (یا توجه به ابتدا و انتهای فعل)

او یا تو	تذْهَبُ	می‌رود، می‌روی
آنها یا شما	تذْهَبَانِ	می‌روند، می‌روید

مثال **هي تَذْهَبُ**: او می‌رود / **فاطمة تَذْهَبُ**: فاطمه می‌رود

أنت تَذْهَبُ: تو می‌روی / **أيها الطالب تدرُسُ**: ای دانش‌آموز درس می‌خوانی

ب، زمان فعل

• اول اینکه حواستان به ماضی، مضارع، امر، نهی یا مستقبل بودن فعل باشد!

• دوم اینکه حواستان به زمان‌های فرعی باشد مانند ماضی نقلی و ... در نمودارهای زیر مواردی را که امسال نیاز دارید، آورده‌ایم!

ماضی

ماضی ساده	مثبت	فعل ماضی	خَرَجْتُ	خارج شدم
		ماضی ... ماضی	عَصَفْتُ رِيَاخَ خَرَبْتُ بَيْتاً	بادهایی وزید که خانه‌ای را خراب کرد
		فعل شرط و جواب ماضی	إِذَا اجْتَهَدْتُ نَجَحْتُ	هرگاه تلاش کردی موفق شدی
	منفی	ما + فعل ماضی	مَا كَتَبْتُ	ننوشتی
		لَمْ + مضارع	لَمْ أَكْتُبْ	ننوشتم
ماضی نقلی	مثبت	قَدْ + فعل ماضی	قَدْ قَرَأْتُ	خوانده‌اید
		لَمْ + مضارع	لَمْ أَكْتُبْ	ننوشته‌ام
	مثبت	كانَ + فعل مضارع	كَانَ الطُّلَابُ يَذْرُسُونَ	دانش‌آموزان درس می‌خواندند
		ماضی ... مضارع	رَأَيْتُ طَالِباً يُطَالِغُ دَرْسَهُ	دانش‌آموزی را دیدم که درسش را مطالعه می‌کرد
		لَيْتَ / لَعَلَّ + ماضی	لَيْتَ الْمَطَرُ نَزَلَ كَثِيراً	کاش باران زیاد می‌بارید
		لَعَلَّ عَلِيّاً سَافِرٌ	لَعَلَّ عَلِيّاً سَافِرٌ	شاید علی سفر می‌کرد
ماضی استمراری	منفی	ما + كانَ + فعل مضارع	مَا كُنْتُ تَعْلَمُونَ	نمی‌دانستید
		كانَ + لا + فعل مضارع	الطُّلَابُ كَانُوا لَا يَذْرُسُونَ	دانش‌آموزان درس نمی‌خواندند
	مثبت	لَمْ يَكُنْ + مضارع	لَمْ يَكُونُوا يَذْرُسُونَ	درس نمی‌خواندند
		كانَ + (قَدْ) + ماضی	كَانَ قَدْ مَنَعْنَا	منع کرده بودیم
		ماضی ... ماضی	سَافَرْنَا إِلَى مَدِينَةٍ شَاهَدْنَا صَوْرَتَهَا	به شهری سفر کردیم که عکسش را دیده بودیم
		لَيْتَ / لَعَلَّ + ماضی	لَيْتَ الْمَطَرُ نَزَلَ كَثِيراً	کاش باران زیاد باریده بود
ماضی بعید	منفی	ما + كانَ + ماضی	مَا كُنْتُ كَتَبْتُ	ننوشته بودم
		كانَ + ما + ماضی	كَانَ مَا كَتَبْتُ	ننوشته بودم
	مثبت	لَمْ يَكُنْ + ماضی	لَمْ أَكُنْ كَتَبْتُ	ننوشته بودم
		لَعَلَّ عَلِيّاً سَافِرٌ	لَعَلَّ عَلِيّاً سَافِرٌ	شاید علی سفر کرده بود
		لَيْتَ الْمَطَرُ نَزَلَ كَثِيراً	لَيْتَ الْمَطَرُ نَزَلَ كَثِيراً	کاش باران زیاد باریده بود
		لَعَلَّ عَلِيّاً سَافِرٌ	لَعَلَّ عَلِيّاً سَافِرٌ	شاید علی سفر کرده بود

چرا ۲۰ شو؟

درسنامه کامل

- پوشش ۱۰۰ درصدی کتاب درسی
- نکات مفهومی ویژه امتحان نهایی
- نمودارها و جدول‌های جمع‌بندی

آزمون‌های شبیه‌ساز و پیش‌بینی امتحان نهایی

- ۶ دوره آزمون جامع شبیه‌ساز امتحان نهایی
- آزمون ویژه پیش‌بینی امتحان خردادماه ۱۴۰۴
- نکات احتمالی امتحان خردادماه ۱۴۰۴

بانک سؤالات تشریحی

- پوشش تمام سؤالات امتحان نهایی سال‌های اخیر
- سؤالات تألیفی میکرو طبقه‌بندی شده از تمام نکات کتاب
- تنوع کامل سؤالات بر اساس شیوه‌نامه بلوم (مصوب آموزش و پرورش)

پاسخنامه ویژه برای یادگیری نمره گرفتن در نهایی

- بارم‌بندی کامل پاسخ جهت یادگیری پاسخ‌نویسی تشریحی
- آموزش مهارت‌ها و فوت و فن نمره‌گرفتن در امتحان نهایی
- بارم‌بندی یکسان سؤالات با مصوبه امتحانات آموزش و پرورش

بسته شب امتحان ۲۰ شو

- نمودارهای دوپینگ فوری برای مرور فوق سریع شب امتحان + جمع‌بندی خلاصه صوتی کتاب از زبان مؤلف

سایر کتاب‌های ۲۰ شو

9 786228 481258

www.digimaze.org

www.biomaze.ir